Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети, Ўзбекистон ССР Олий Совети ва Министрлар Советининг органи

«СОВЕТ УЗБЕКИСТОНИ» — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМИТЕТА КОМПАРТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

48-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 196 (13.458).
1966 АВГУСТ 28 ЯКШАНБА
Баҳоси 2 тийин.

Л. И. БРЕЖНЕВ ВА Н. В. ПОДГОРНИЙ КИЕВДАН ЖЎНАБ КЕТИШДИ

КИЕВ, 27 август. (ТАСС). КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари Л. И. Брежнев ва СССР Олий Совети Президиумининг Раиси Н. В. Подгорний бугун Киевдан жўнаб кетишди.

Борисполь аэродромида Л. И. Брежнев билан Н. В. Подгорнийни КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюросининг аъзоси, Украина Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари П. Е. Шелест, КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси аъзолигига кандидат, Украина ССР Министрлар Советининг Раиси В. В. Щербицкий, Украина ССР Олий Совети Президиумининг Раиси Д. С. Коротченко ва бошқалар узатиб қолдилар.

Л. И. Брежнев ва Н. В. Подгорний Киевда бўлган вақтларида халқаро паррандачилик виставкасини бориб кўрдилар. Бу виставка паррандачилик бўйича XIII жаҳон конгресси чақирилиши муносабати билан очилган эди.

ЧОРВАЧИЛИК — ЗАРБДОР ФРОНТ

Улкамиз — пахта кони. Узбекистон Совет Иттифоқининг асосий пахта базаси, бундан кейин ҳам шундай бўлиб қолади. Шу билан бирга бизнинг республикамизда чорвачиликни ривожлантириш учун ҳам катта имкониятлар бор. Давр талаби ва халқ эхтиёжи чорвачиликни пахтачилик билан тўғри қўшиб олиб боришни тақозо этмоқда.

Республикамизда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ўтган 7 йиллинда бениёс ошди. Чорва туёғи ўсди. Колхоз ва совхозларда фермаларнинг хиллари кўпайди, кейинги йилларда ихтисослаштирилган чорвачилик хўжаликларининг ташкил этилиши, уларда маҳсулот етиштиришнинг ортиши бизда чорвачиликнинг истиқболи порлоқ эканини кўрсатади.

Ленин, умуман, чорвачиликнинг тараққий этиш даражаси ҳамон паст, маҳсулот етиштириш аҳолининг ўсиб бораётган эҳтиёжларини қондириш юзасидан олдимизда турган вазифаларга жавоб беролмайди, Узбекистонда аҳоли жон бошига ҳисоблаганда етиштирилаётган гўшт, сут ва тухумнинг миқдори бутун мамлакатдагига нисбатан анча камдир. Бунинг устига етти йилликда Қашқадарё ва Фарғона областларида гўшт етиштириш, Хоразм областида сут етиштириш камайиб кетди. Андижон ва Самарқанд областларида эса сигирларнинг сут маҳсулдорлиги пастлашди. Бундай аҳволни бошқа областларнинг бир қатор район, колхоз ва совхозларида ҳам учратиш мумкин. Бунга сабаб нима? Энг асосий сабаб шуки, чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни кўпайтириш учун республикамизда мавжуд бўлган имкониятлардан ноқисарсиз фойдаланилмоқда.

КПСС Марказий Комитетининг март (1965 йил) Пленуми партия, совет, қишлоқ хўжалик органлари олдига яқин 2-3 йил ичида чорвачиликни ривожлантиришда тубдан бурилиш ясаш вазифасини қўйди. Лекин, шу пленумдан буён қарийб бир ярим йил ўтган бўлса ҳам республикамизда чорвачиликнинг ривожланиши ва маҳсулотининг кўпайишида Пленум қўйган вазифалар даражасида ўзгариш бўлмади. Шунинг учун ҳам Узбекистон Компартияси Марказий Комитетининг кечагина бўлиб ўтган Пленуми республикамиз чорвачилигининг ҳозирги аҳволи ҳақида алоҳида масала кўриб чиқди. Бу Пленумда область, районлар, колхоз ва совхозларнинг кўп раҳбарлари чорвачилик соҳасида ҳали ҳам эскича иш олиб бораётганликлари, улар фермалар ва хўжаликлар фаолиятининг якунларини яхши таҳлил этмаётганликлари қаттиқ таъкидланди.

1966-1970 йилларга мўлжалланган беш йиллик план лойиҳасида республикамизда чорвачилик маҳсулотлари етиштиришни анчагина кўпайтириш вазифаси қўйилган. Беш йил мобайнида гўшт етиштириш 19 процент, сут етиштириш 25 процент, тухум етиштириш 55 процент, жун етиштириш 4 процент кўпайтирилиши лозим. Буни амалга ошириш учун чорвачилик маҳсулотларини йил сайин эмас, ой сайин ошириб бориш керак бўлади. Маҳсулот мўл-кўлчилиги халқ фаровонлигининг, мамлакат куч-қудратининг юксалиш белгисидир. Эндиликда чорвачилик ҳам жанговар фронтдир. Ҳар бир чорвадор, ҳар бир раҳбар ходим ва мутахассис шу мақсадда жон куйдириб ишлаши, маъмурчиликка, эл дастурхонининг тўкин бўлишига, чорвачилик маҳсулотларига бўлган талаб ва эҳтиёжни тўла қондиришга ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоғи керак. Бизда сон-саноқсиз пахта усталари каби илғор чорвадорлар ҳам жуда кўп. Уларнинг мол туёғини кўпайтириш, чорва маҳсулотини кўп етиштиришдаги ажойиб ишлари ва бой тажрибаларини кенг оммалаштириш, зоотехника билимларини чуқур эгаллаш, ферма, отарларда янгиликларни кенг татбиқ этиш ниҳоятда зарурдир.

Республикамиз пахтачилик билан машҳур. Партия ва ҳукуматимиз шу жиҳатдан ҳам бошқа соҳаларда, жумладан чорвачиликда бизга катта имтиёзлар беради. Лекин, бу билан чорвачиликнинг орқада қолишини оқлаб бўлмайди. Бизнинг республикамизда ҳам чорвачиликнинг ҳамма тури мукаммал бўлиши, маҳсулот мўл-кўллиги таъминланиши лозим.

Ем-хашак базасини мустаҳкамлаган, моллар наслини яхшилаган, молни ўстириш, парвариш қилиш, озуқалантиришда зоотехника қоидаларига тўла риоя қилаётган хўжаликларда ҳамма планлар тўла ва ошиғи билан бажарилмоқда, бу ерларда фермалар катта фойда келтирмоқда. Шуни афсус билан айтиш керакки, бундай хўжаликлар нисбатан оз бўлиб, чорвачиликнинг энг муҳим маҳсулотларини етиштириш ва давлатга сотиш ҳамда мол туёғини кўпайтиришда жиддий суратда орқада қолаётган районлар, колхозлар ва совхозлар анчагина бор.

Беш йилликнинг биринчи йили республикамиз чорвачилигини ривожлантириш, чорва маҳсулотларини кўп етиштиришда зўр қадам ташланган йил бўлиши керак. Йилнинг учдан икки қисми ўтди. Бутун диққат ҳамма ерда чорвачилик маҳсулотлари етиштириш ва давлатга топшириш планларининг барвақт, муваффақиятли бажарилишига қаратилмоғи лозим. Гўштга топшириладиган молларни энг юқори семизликка етказиш, сигирлардан кўп сут олиш учун озуқа рационига эътиборни кучайтириш ҳар бир чорвадорнинг шиори ва жонажон иши бўлмоғи зарур.

Чорвачиликнинг бундан буёнги равнақи ем-хашак базасини мустаҳкамлаш билан белгиланади. Ҳар бир хўжаликда имкон борича озуқа ғамлаш учун курашни кучайтирмоқ лозим. Ем-хашак тайёрлаш бригадаларини мустаҳкамлаш, уларни зарур техника, транспорт билан таъминлаш керак.

Чорвачиликнинг рентабеллиги учун кураш ҳаммадан муҳим вазифадир. Катта-кичик ҳар бир ферма хўжаликка, давлатга фойда келтирсин, чорвачиликни бошқа соҳага, айниқса пахтадан келадиган даромадга мутеъ бўлишдан қутқариш, уни сердаромад манбаъга айлантириш жанговар шиоримиз бўлмоғи лозим. Бу ўз-ўзидан бўлмайди. Молларнинг наслини яхшилаш, фермаларни билимдон, мутахассис кадрлар билан таъминлаш каби ҳозирги давр талаб қилаётган вазифаларни изчиллик билан амалга ошириш талаб этилади.

Бутун диққат-эътиборни чорвачиликни кескин ривожлантиришга қаратайлик. Беш йилликнинг биринчи йилида давлатга мўл-кўл чорвачилик маҳсулотлари етказиб берайлик. Пахтачиликда етакчи ўлка бўлган республикамизнинг чорвачиликда ҳам шуҳратини оширайлик.

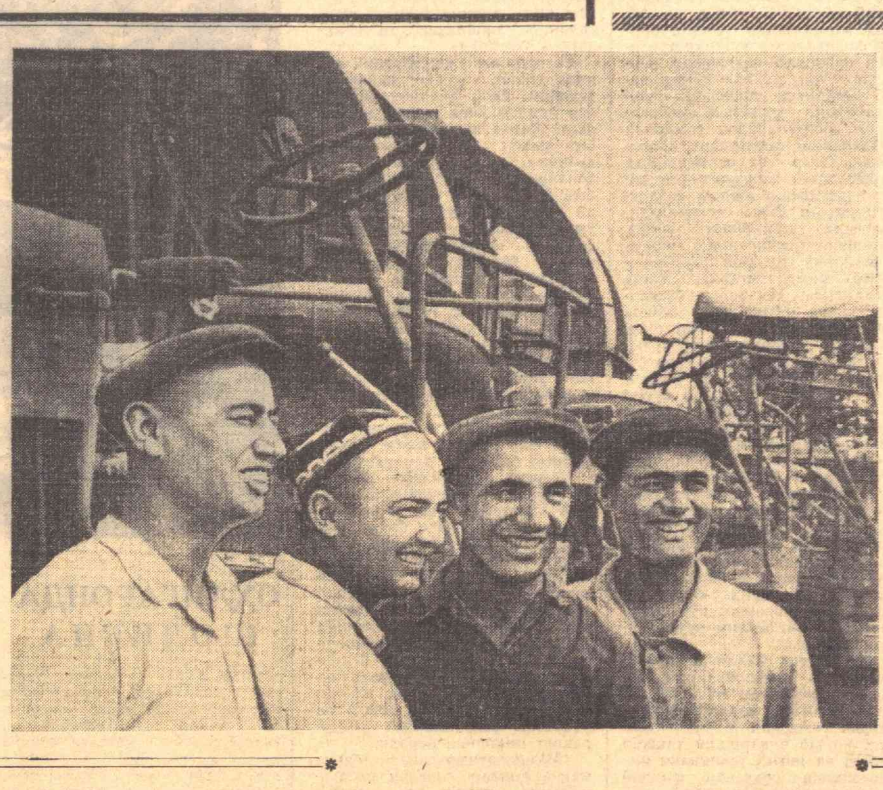

Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор механик-ҳайдовчилари (чапдан): Б. Эсонов, Х. Раҳматов, А. Мардонов ва Я. Норов ўртоқлар бу йил мавсумда 100-110 тоннадан пахта териш ҳақида сўз беришган. Улар ўз «зангори кема»ларини ремонтдан чиқариб, тахт қилиб қўйдилар.

А. Тўраев фотоси.

◆ ◆ ◆

Пахта далаларида

Ғиждувон районидаги «Коммунизм» колхозининг Берди Ўринов бошлиқ бригадаси аъзолари бу йил 65 гектар майдондан давлатга 264 тонна пахта сотиш ҳақида сўз беришган. Улар ғўзани сифатли парвариш қилиб, берилган ваъдага яраша ҳосил тўпладилар. Ҳозир бригадада ҳосилга-ҳосил қўшиш мақсадида ғўза парваришини давом эттириш билан бир қаторда, ҳосил йиғим-теримига тайёргарлик кўрилмоқда.

Р. Ғафуров.

●

Олтиариқ районидаги «Қизил Ўзбекистон» колхозининг Ҳалим Мусаев бошлиқ бригадаси пахтакорлари бу йил 120 гектар майдонда ҳосилдорликни бултургига нисбатан 3,5 центнер ошириш ва 35 центнерга етказиш ҳақида ваъда берган эдилар. Ҳозир бригада далаларида олинган мажбуриятни тўла қоплайдиган даражада ҳосил тўпланди. Бригада механизаторлари пахтанинг ярмига яқинини машиналарда териб оламиз, дейишмоқда.

У. Мамажонов.

●

Охунбобоев районидаги «Ленинизм» колхозининг аъзолари мавжуд 770 гектар майдонда, ҳосилга-ҳосил қўшиш учун ғўза парваришини сусайтирмай давом эттириш билан бир қаторда, пахта йиғим-теримига ҳам пухта тайёргарлик кўрмоқдалар. Мавжуд 19 та «зангори кема» ремонтдан чиқарилди. Йўл ва кўприклар тузатиляпти. Пахта тўкиладиган ва қуритиладиган майдончалар тайёрланяпти. 2 минг дона этак келтирилди.

М. Аҳмедов.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

Етти йиллик планнинг халқ истеъмоли товарларини ишлаб чиқариш бўйича топшириқларини бажаришда эришилган муваффақиятлар ва маҳаллий саноатни ривожлантиришдаги хизматлари учун СССР Олий Совети Президиуми 1966 йил 26 августда Фармон чиқариб, маҳаллий саноат ишчилари ва инженер-техник ходимлари, партия, совет ва касаба союз ташкилотлари ходимларининг катта бир группасини СССР орден ва медаллари билан мукофотлади.

Ленин ордени билан 156 киши, Меҳнат Қизил Байроқ ордени билан 400 киши, «Ҳурмат Белгиси» ордени билан 1438 киши, «Шавкатли меҳнат учун» медали билан 1000 киши ва «Меҳнатда ўрнак кўрсатганлик учун» медали билан 100 киши мукофотланди.

ПАРВАРИШ ДАВОМ ЭТЯПТИ

«8 Март» колхозининг азамат пахтакорлари беш йилликнинг биринчи йилида пахтадан улкан хирмон кўтариш учун астойдил меҳнат қилмоқдалар. Колхоз аъзолари 1000 гектар пахта майдонининг ҳар гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштириш ҳақида ваъда беришган. Шу мақсадда улар ҳосилга-ҳосил қўшиш ойининг қолган кунларини ғанимат билиб, ғўза парваришини қизғин давом эттиряптилар.

Колхознинг 50 центнерчи Нормурод Аҳмедов, 45 центнерчи Холмат Мелиев, Ҳамон Йўлдошев ўртоқлар бошлиқ бригадаларида ғўза парвариши илгаригидек бир меъёрда давом эттирилмоқда. Механизаторлардан Эшмир Турдиалиев, Ўрин Давлатовларнинг иши ибратлидир. Улар ўзлари ишлаётган бригадаларнинг ғўзасини 6 марта узунасига, 5 марта кўндалангига культивация қилдилар. Абдимўмин Иброҳимов, Қарши Гўрўғлиев каби моҳир сувчилар ҳам ғўзаларни мириқтириб суғормоқдалар. Қалб қўри, меҳр энёси билан парвариш қилинаётган ғўзаларнинг ҳар тупида ҳозир 12-14 тадан тўқ кўсак санаш мумкин.

Ғ. АҲМЕДОВ.
Денов райони.

МАШИНАЛАР ШАЙ

МАМАЖОН ДАДАЖОНОВ ЧАҚИРИҒИ АСОСИДА

ШЎРЧИ, («Совет Ўзбекистони» мухбири). «Ленинизм» колхозининг аъзолари юксак марраларни эгаллаш учун курашяптилар. Улар ўтган йили гектаридан 30 центнердан «оқ олтин» етиштирган бўлсалар, бу йил 40 центнердан ҳосил етиштиришга сўз бердилар. 1250 гектар майдоннинг ҳаммасида мўлжалдагидан ҳам зиёд ҳосил етиштирилмоқда.

Колхоз механизаторлари машина теримига пухта ҳозирлик кўрдилар. Улар 20 та агрегатнинг ҳаммасини сифатли ремонтдан чиқариб, техника кўригидан ўтказдилар. Бундан ташқари янгидан яна 13 та «ХТ-1,2» маркали терим машинаси сотиб олинди.

— Машина теримига қандай ҳозирлик кўриляпти? — деган саволга колхоз бош агрономи ўртоқ Н. Зиёдуллаев бундай жавоб берди:

— 1250 гектар майдондан 900 гектар ердаги ҳосилни машиналарда териб оламиз.

Ғўзанинг баргини тўкишга ўтган йилдагидан бир ҳафта олдин киришдик. Бунинг учун зарур миқдордаги заҳарли химикатларнинг ҳаммаси тахт қилиб қўйилди. Бу муҳим ишни 5 сентябрда тугаллаш тадбирлари белгиланди. Дефолиация тугалланиши билан «зангори кема»лар ишга тушади. Агрегатлар бир неча группаларга бўлиниб, ҳаркайси механик-ҳайдовчига бириктиб қўйилган.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти машина теримини икки сменада ташкил этиш учун етарли миқдорда механизатор кадрлар тайёрлаганлиги айниқса қувончлидир. Бу ерда машина терими билан боғлиқ бўлган ҳамма ишларга ҳам жиддий эътибор берилаётир. Жумладан, олдинлари терилган пахта машина бункеридан тўппа-тўғри пайкал четига тўкилар эди. Шу сабабли пахтани қайта ортиб жўнатиш учун ортиқча харажат ва вақт сарфланарди. Бу йил ана шу хато ҳам тузатилади. Эндиликда бункерлардаги ҳосил бевосита автотележкаларга тўкилади.

Бундан ташқари, машиналар айрим техник нуқсонлар сабабли узоқ туриб қолмаслигининг олдини олиш мақсадида терим агрегатларининг ҳар қайси группасига инструмент ва запас қисмлар билан махсус жиҳозланган кўчма автомастерскойлар ажратилди. Илгари бирор деталь ишдан чиқиб қолгудек бўлса, механикни чақириш, ёки мазкур детални устахонага олиб бориб тузатиш учун 1-2 кун бекорга ўтиб кетар, машина эса қантарилиб қўйиларди. Машиналарни ишлаб турган жойида ёнилғи ва мойлаш материаллари билан таъминлаш учун 2 та бензовоз, бир неча от-арава тайёрлаб қўйилди.

Колхоз партия ташкилоти механизаторларга моддий-маиший ва маданий хизмат кўрсатишни кўнгилдагидек уюштириш тадбирларини ҳам белгилаб чиқди. Иссиқ овқат ва чой даланинг ўзида ташкил этилади.

«Ленинизм»лик азаматлар давлатга пахта сотиш планини сентябрь ойидаёқ ошириб бажаришга сўз бердилар. Илғор механик-ҳайдовчилардан Э. Қобилов, Н. Бобожонов, Р. Усаров ва бошқа ўртоқлар ўз агрегатлари билан мавсумда 150-160 тоннадан пахта териш мажбуриятини олдилар.

А. ХАЛИЛОВ.

ПАХТАКОРЛАР ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ЮТУҚЛАРИ ВИСТАВКАСИДА

Совет деҳқонлари пахтадан жаҳонда энг юқори ҳосил олмоқдалар. Масалан, улар ўтган йил ҳар бир гектардан ўрта ҳисобда 23.2 центнердан ҳосил олиб, мамлакатнинг тайёрлаш пунктларига 5 миллион 660 минг тонна пахта топширдилар.

Пахтакорлар шу кунларда янги ҳосилни териб олишга киришмоқдалар. Мамлакат пахтакорларининг Москвада ўтказилган семинари 25 августда тугади. Шу семинарда «оқ олтин» ижодкорлари ҳар хил машина ва механизмлардан фойдаланиб, пахтани териб олишни қандай қилиб яхшилаш масаласини муҳокама қилишди.

Бутуниттифоқ пахтачилик илмий тадқиқот институти агротехника бўлимининг мудири, қишлоқ хўжалик фанлари доктори А. Кашкаров тупроқни ишлаш системасидаги ва бегона ўтларга қарши курашдаги кейинги муваффақиятлар тўғрисида семинар қатнашчиларига гапириб берди.

Республикадаги энг катта илғор хўжаликлардан бири бўлган «Ўзбекистон ССР беш йиллиги» совхозининг бош агрономи В. Бакулин совхозда меҳнатни ташкил этиш қандай йўлга қўйилганлиги тўғрисида ахборот берди. Совхозда, деди у, 4.100 гектар ерга чигит экилган. Шу майдоннинг 75 процентидаги пахта машиналарда териб олинмоқда.

(ТАСС мухбири).

ҒАЛАБА РАПОРТЛАРИ

● КПСС XXIII съезди ва партиямиз Марказий Комитети май Пленуми қарорларини амалга ошириш учун қатъият билан кураш олиб бораётган Ленинград районининг чорвадорлари катта меҳнат ғалабасига эришдилар. Улар силос бостириш планини тўла адо этдилар. Силос бостириш планини 112-130 процентдан бажарган «Шарқ юлдузи», Киров номли, Охунбобоев номли колхозлар ва Ҳамза Ҳакимзода номли совхоз чорвадорлари бу соҳада алоҳида намуна кўрсатдилар. Ана шу хўжаликларда ҳар гектар ердан 960-1000 центнердан силосбоп кўкпоя олинди. Район хўжаликлари пландан ташқари яна 15000 тонна силос бостириш мажбуриятини олдилар.

● ИШТИХОН, («Совет Ўзбекистони» мухбири). Киров номли колхоз чорвадорлари қабул пунктига 966 центнер серёғ сут топшириб, йиллик планни Иштихон районида биринчи бўлиб муддатидан олдин бажардилар. Улар йил охиригача яна 250 центнер сут топшириш мажбуриятини олдилар.

— Чорвачилик маҳсулотларини кўпайтириш, — дейди колхоз раиси ўртоқ Норбой Холмуродов, — молларни мўл-кўл ем-хашак билан таъминлашга боғлиқ. Биз дағал хашак жамғариш планини ошириб адо этдик. Беданни тўрт марта ўриб олиб, ундан мўл беда пичани тўпладик. 50 гектар ердаги маккажўхоридан силос бостиришга киришдик. Мўлжалдаги 1.200 ўрнига камида 1.500 тонна силос жамғарамиз.

● Термиз районидаги Жданов номли колхознинг чорвадорлари Узбекистон Компартияси Марказий Комитети IV пленумининг қарорига амалий иш билан жавоб бермоқдалар. Улар бундан анча илгари йиллик тухум тайёрлаш планини икки баравар ошириб бажарган эдилар. Мана, бугун давлатга жун сотиш йиллик планини муваффақиятли адо этганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар. Пландаги 188 ўрнига 200 центнердан зиёд жун тайёрланди. Ҳар бир қўйдан ўрта ҳисобда 3,6 килограммдан жун қирқиб олинди.

Шунингдек, хўжалик давлатга сабзавот ва полиз экинлари маҳсулоти сотиш йиллик планларини ҳам анча ошириб бажарди.

● Ўзбекистон ССР саноатининг ишчилари ва хизматчилари олинган социалистик мажбуриятларни амалга ошириш учун курашиб, ялпи маҳсулот ва энг муҳим буюмларнинг кўпини ишлаб чиқариш саккиз ойлик планини муддатидан илгари, 1966 йил 26 августда бажардилар.

● Тошкент областидаги 7 та пахта тозалаш заводи янги ҳосилни қабул қилиб олишга шай. Бу заводларда «оқ олтин»ни қайта ишлаш учун узлуксиз поток ташкил қилинади. Бевосита корхоналарнинг ўзида пахта қуритадиган ва тозалайдиган катта қўшимча цехлар, «ЧХ-3» типидаги пахта тозалаш машиналари монтаж қилинди.

Бу йил областдаги 9 та пахта тозалаш заводидан 8 таси пахта тозалаш ва қуритишнинг узлуксиз технологияси асосида ишлайди.

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ ШАХТЁРЛАР КУНИ

Оҳангарондаги 9-шахта коллективи республика кончилари мусобақасининг олдинги сафида бормоқда. Бу ерда янги беш йиллик бошланганидан буён планга қўшимча равишда кўплаб миқдорда «қора олтин» қазиб чиқарилди. Маҳсулот таннархини арзонлаштириш учун курашиш натижасида 121 минг сўм фойда кўрилди. Суратда шахтанинг энг илғор забойчиси Абдулла Қаршиевни кўриб турибсиз.

В. Кожевников фотоси,
(ЎзТАГ фотохроникаси).

БЕПАРВОЛАР

ТАШВИШЛИ СИГНАЛ

Республикамизда бу йил пахтани машина билан теришга катта аҳамият берилянти. Жуда кўп районлар, колхоз ва совхозларда машҳур механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Мамажон Дадажонов чақириғига жавобан катта майдонлардаги ҳосилни «зангори кема»ларда териб олиш тараддуди кўриляпти.

Лекин айрим районларда терим мавсуми яқинлашишига қарамай, машина терими ҳақида жиддий ўйланмаётир. Фарғона областининг Ўзбекистон райони пахтакорлари ва механизаторлари йил бошида 12500 тонна пахтани машиналарда териш ҳақида ваъда беришган эди. Аммо улар ўз ваъдаларини унутиб юборишди. Халқимизда «Ҳолва деган билан оғиз чучимайди» деган нақл бор. 12500 тонна пахтани машинада териш ҳақида олинган мажбуриятни бажариш учун жуда кўп иш қилиш керак. Чунки, бу осон эмас. Даставвал, шунга яраша майдондаги экинни машинабоп қилиб парвариш қилиш, барча терим агрегатларини барвақт ва сифатли ремонт қилиш, ҳар бир машинага иккитадан механик-ҳайдовчи тайёрлаш лозим эди.

Аммо Ўзбекистонликларнинг бу соҳада қилган ишлари талабга мутлақо жавоб бермайди. Машина теримига ажратилган майдонлардаги ғўза алоҳида парвариш қилинмади. Ҳозирги вақтда энг зарур вазифа ҳисобланган терим машиналарини ремонт қилиш жуда суст бораяпти. Мавжуд 309 терим агрегатидан ҳозиргача фақат 170 таси ремонтдан чиқарилган, холос.

«Узсельхозтехника» район бирлашмасининг раиси Иван Федорович Михайлов машиналар ремонтининг суст бораётганлигига эҳтиёт қисмлар етишмаётганлигини баҳона қилиб кўрсатмоқда. Наҳотки терimни қизғин бошлашга саноқли кунлар қолган ҳозирги пайтда турли хил сабабларни рўкач қилишга ҳаракат қилинса?

Райондаги «Комсомол» совхозида айниқса аҳвол ёмон. Бу хўжаликда 64 та терим машинаси бор. Шулардан эндi 20 таси ремонтдан чиқарилган. Совхоз раҳбарлари, даставвал бош инженер А. Содиқовнинг парвойи палак. Улар техникани тезроқ тайёрлаш зарурлиги ҳақида бош қотиришмаяпти. «Ғаниобод» совхозида 50 та машинага ҳанузгача қўл урулгани йўқ. «Пахтақайнар» колхозида мавжуд 8 та терим агрегатини ремонт қилиш зарурлиги ҳеч кимнинг эсига ҳам келмаяпти.

Район хўжаликларида йиғим-теримнинг муваффақиятини таъминлашда ҳал қилувчи роль ўйнайдиган малакали механик-ҳайдовчи кадрлар тайёрлаш ҳақида ҳам ғамхўрлик қилинмаяпти. Механизаторларга илғор механик-ҳайдовчиларнинг тажрибасини ўргатиш йўлга қўйилгани йўқ.

Агар аҳвол шу зайлда давом этаверса, ҳосил йиғим-терими бошланган пайтда жиддий қийинчиликлар юз бериши, пахта териш ва тайёрлашда район жиддий орқада қолиши мумкин. Район партия комитети, район ижроия комитети, қишлоқ хўжалик бошқармаси ва колхоз ҳамда совхозларнинг раҳбарлари бу ҳақда жиддий ўйлаб кўришлари зарур.

А. ПАТТОЕВ.

БУГУН — БУТУНИТТИФОҚ ШАХТЁРЛАР КУНИ

ҚУТЛУҒ ДОВОНЛАР

Ўтган етти йилликда коммунизмнинг моддий-техника базасини вужудга келтириш соҳасида дадил қадам ташланди. Халқ хўжалигининг барча тармоқлари сингари мамлакатимиз ёқилғи саноати ҳам тез суръатлар билан ривожланди. Кўмир қазиб олиш ҳажми жиҳатидан СССР Америка Қўшма Штатларидан ўзиб кетди ва ҳозирги вақтда жаҳонда қазиб олинаётган барча кўмирнинг қарийб бешдан бир қисми бизнинг мамлакатимизда қазиб чиқарилмоқда.

Ўзбекистон ёқилғи саноатида янги ишлаб чиқариш қувватлари фойдаланишга топширилиши билан маҳсулот тайёрлаш ҳажми ортиб борди. 1958 йилда Ўзбекистонда қазиб чиқарилган кўмир, нефть ва газнинг умумий ҳажми 3,8 миллион тоннани ташкил қилган бўлса, ўтган йили бу кўрсаткич 23,9 миллион тоннага етди. Етти йилликда республикада ёнилғи қазиб чиқаришнинг йиллик ўртача ўсиши 2,3 миллион тоннани ташкил қилди. Шу йиллар мобайнида кўмир қазиб олиш 1,25 баравар, йирик кўмир қазиб чиқариш 3,4 баравар ортди. Очиқ усулда кўмир қазиб чиқариш салмоғи 73,5 процентга тўғри келди. Тошкўмир кукунларини брикет усулида тайёрлаш ўзлаштирилди.

Оҳангарон кўмир разрезининг қуввати 1,5 миллион тоннадан 4,5 миллион тоннага етказилди. Шунингдек, 9-шахтада ҳам янги қувватлар ишга туширилиши билан маҳсулот ишлаб чиқариш кўпайди. Оҳангарон дарёсининг ўзанини кўмир разрезидан четга буриб юбориш мақсадида гидротехника иншооти қурилиши бошлаб юборилди. Бу тадбир ана шу ердаги саноат райони корхоналарини сув билан таъминлашни ҳам яхшилайди.

КПСС XXIII съездининг Директиваларида кўмир саноатини янада ривожлантириш перспективалари ёрқин ифодаланган. Янги беш йилликда йирик кўмир ва брикетланган кўмир ишлаб чиқаришни кенгайтиришга катта эътибор берилади. Шахталар ва разрезларнинг техникавий даражаси такомиллаштирилади. Шахталар ҳамда разрезларни маҳсулот чиқаришга тайёрлаш ва кўмир қазиб олишни ўзлаштириш жараёнларида механизациялаш асосий ўринни эгаллайдиган бўлади. Оҳангарондаги 9-шахтада механизациялаш даражаси оширилди. Бу соҳада муайян ютуқларга эришилди. Тажрибалар кўрсатиб турибдики, лавада механизация воситаларидан фойдаланиш ҳозирнинг ўзидаёқ қувончли натижалар бермоқда. Очиқ усулда кўмир қазиб чиқаришда транспорт ускуналаридан, мураккаб механизация воситаларидан самарали фойдаланиш тадбирлари кўрилмоқда. Оғир ва сермашаққат жараёнларни машина-механизмлар зиммасига юклаш соҳасидаги ишлар давом эттирилади. Разрезда кўмирнинг нобуд бўлишини қисқартириш мақсадида йирик саралаш фабрикаси қуриб ишга тушириш кўзда тутилмоқда. Нес-нобуд бўлаётган «қора олтин»дан камида 800 минг тоннани ҳар йили қўшимча равишда халқ хўжалигига етказиб бериш имкони туғилади. 1969 йилгача разрездан ўтадиган дарё ўзани буриб юборилади ва кўмир қазиб олишни кўпайтириш учун янги имкониятлар очилади.

Оҳангарондаги 9-шахтада ҳам жиддий ўзгаришлар бўлади. Шахтани реконструкция қилиш мўлжаллаб қўйилди. Бу ерда 1970 йилга бориб йирик кўмир қазиб олиш 1,3 баравар ва брикетланган рўзғорбоп кўмир тайёрлаш 3,2 баравар кўпаяди. Очиқ усулда «қора олтин» қазиб чиқариш кўмир саноатининг энг муҳим усули бўлиб қолади.

Ўтган етти йилликда кўмир саноатини ривожлантириш соҳасида эришилган ютуқлар анчагина. Аммо мавжуд резервлардан самарали фойдаланмаслик, ишлаб чиқаришни ташкил қилиш ва янги техникани жорий қилиш соҳасида жиддий камчиликларга йўл қўйилганлигини ҳам айтиб ўтиш керак. Етти йиллик планда саралаш комплекси қурилиши учун маблағ ажратиб қўйилганлигига қарамасдан бу объектни тиклашга қўл ҳам урилмади. Кўмир разрезида ва Шарғун конида янги қувватлар планда кўзда тутилгандан кам ишга туширилди. Саралаш комплекси қуриб битказилганида коммунал-маиший эҳтиёжлар учун сарфланадиган миқдорда йирик кўмир тайёрлаб чиқариш йўлга қўйилган бўлур эди. Шарғун конида лойиҳада назарда тутилган қувватлар сусткашлик билан ишга туширилмоқда, шахталарни тайёрлаш ҳам қониқарсиз бормоқда.

Республика шахтёрлари олдида улкан, қутлуғ довонлар турибди. Беш йилликнинг ҳар бир йилини янги меҳнат зафарлари билан якунлашни катта бир довон ошишга қиёсласа арзийди. Ана шу қутлуғ довонларнинг дастлабкисини — беш йилликнинг биринчи йилини муваффақиятли тугаллаш учун кураш мусобақаси кўмир саноати корхоналарида кенг қулоч ёймоқда. Шахтёрлар байрамига республика «қора олтин» қазиб чиқарувчилари ажойиб совғалар тайёрладилар. Кўмир қазиб олиш саккиз ойлик плани муддатидан илгари бажарилди. Кейинги етти ойнинг ўзидагина белгиланганга қараганда 4 процент ортиқ маҳсулот тайёрланди. Бу халқ хўжалигимиз учун пландан ташқари 100 минг тонна кўмир етказиб берилди, демакдир.

Шарғун кончилари маҳсулот қазиб чиқаришни бултургига қараганда анча кўпайтирдилар. Бу йил янги брикетлаш агрегати ишга туширилди. Янги агрегат соат сайин 25 тонна брикетланган кўмир ишлаб чиқариш қувватига эга. Шундай агрегатлардан беш йилликда яна учтасини фойдаланишга топшириш мўлжаллаб турилибди. Бу эса ҳар соатда 2 тоннагина брикетланган кўмир тайёрлаш қувватига эга бўлган 3 та прессдан воз кечиш ва қудратли ускуналардан фойдаланиш имконини беради.

Мамлакатимиздаги барча меҳнаткашлар сингари республикамиз шахтёрлари ҳам зафар байроғини баланд кўтариб, ишлаб чиқаришда юксак кўрсаткичларга эришиш тадбирларини кўрмоқдалар.

П. САВЧЕНКО,
Ўзбекистон ССР Госплани ёқилғи саноати бўлимининг бошлиғи.

ОҲАНГАРОНДА ШОДИЁНА

КПСС XXIII съездининг тарихий қарорларидан илҳомланган кончилар кўмир қазиб чиқаришни тобора кўпайтирмоқдалар. «Узбекуголь» комбинати бўйича кўмир қазиб чиқариш 7 ойлик плани 104 процент бажарилаб, пландан ташқари 99.700 тонна «қора олтин» қазиб чиқарилди. Ялпи маҳсулот ишлаб чиқариш бўйича меҳнат унумдорлиги 104,3 процентга ошди. Ёқилғи таннархини камайтириш ҳисобига давлатнинг 517 минг сўм маблағи иқтисод қилинди.

Кўмир разрези кончилари шахтёрлар кунини ажойиб ютуқларни қўлга киритиш билан нишонладилар. Улар 7 ойлик пландан ташқари истеъмолчиларга 94.874 тонна кўмир етказиб бердилар. 9-шахта кончилари эса 10 минг 83 тонна ёқилғи қазиб чиқардилар. Бу йил 55 кончи СССР орден ва медаллари билан мукофотланди. 9-шахта мустаҳкамловчиси Турғун Ҳасановга эса Социалистик Меҳнат Қаҳрамони унвони берилди.

Кончилар билан ҳамкорликда ишлаётган юк ортиш-транспорт бошқармаси коллективи ҳам 7 ойлик планни 103 процент бажариб, вагонлар оборотини қисқартириш ҳисобига давлатнинг 177 минг сўм маблағини иқтисод қилди.

Мавжуд имкониятлардан тўла фойдаланган кўмир разрези кончилари 19 августда 8 ойлик планни адо этганликлари ҳақида ғалаба рапорти бердилар.

Ҳа, бугун Оҳангаронда катта байрам. Келинг, шахтёрлар байрамини бирга ўтказамиз.

Н. АҲМЕДОВ.

Оҳангарон шаҳри.

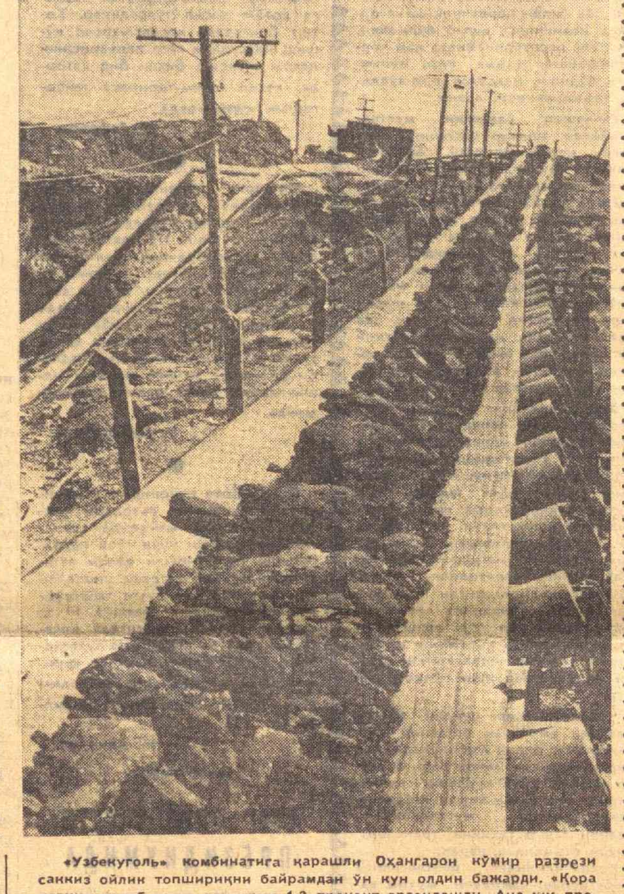

«Узбекуголь» комбинатига қарашли Оҳангарон кўмир разрези саккиз ойлик топшириқни байрамдан ўн кун олдин бажарди. «Қора олтин» қазиб олиш таннархи 1,3 процент арзонлашди. Ана шу процентлар минглаб сўмни тежаш имконини бермоқда. Кўмир разрезида бу йил паровозлардан воз кечилди. Кўмир ташишда паровоз ўрнига электровозлардан фойдаланилмоқда. Бу эса, транспорт паркидан фойдаланишни 15 процент яхшилайди. Суратларда: разрездан кўмир қазиб чиқариш (юқорида), лентали транспортёр ёрдамида кўмирни механизациялашган усулда узатиш (пастда).

В. Кожевников фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

СССР ТАШҚИ ИШЛАР МИНИСТРЛИГИДА

СССР Ташқи ишлар министрлиги шу йил 26 августда Хитой Халқ Республикасининг Москвадаги элчихонасига қуйидаги мазмунда нота юборди:

«Кейинги кунларда СССРнинг Пекиндаги элчихонаси биноси олдида безориларча хуруж қилиниб, элчихонанинг нормал ишлашига жиддий халақит берилганлиги ва элчихона ходимларининг осойишталигига хавф туғдирилаётганлиги муносабати билан СССР Ташқи ишлар министрлиги Совет Социалистик Республикалари Иттифоқи ҳукуматининг топширувига биноан, ХХРнинг Москвадаги элчихонасига қатъий норозилик билдиради.

22 августда эрталаб элчихона биносига яқин жойда тўпланган бир тўда кишилар СССР давлат байроғи бўлган автомашинани тўхтатдилар. Совет Иттифоқининг муваққат ишлар вакили ва элчихонанинг бошқа ходимлари бу автомашинага тушиб Замбия Республикасининг самолётда Москвага учиб кетаётган президент ўринбосарини узатиб қолиш учун аэродромга қараб йўл олган эдилар. Ана шу шахслар совет дипломатларидан машинадан чиқишни талаб қилдилар ва машинанинг йўлини тўсдилар. Муваққат ишлар вакили элчихонага қайтиб келишга мажбур бўлди ва шу сабабли Замбия президенти ўринбосарини кузатолмай қолди. Элчихонадаги бошқа ходимларнинг ҳам элчихона территориясидан чиқишларига тўсқинлик қилинмоқда.

Элчихонаға қарши иғвогарликни уюштирган кишилар қутқи солаётган ва ғиж-ғижлатаётган оломон бир неча кундан буён СССР элчихонаси олдида тўполон қилмоқда. Оломон орасидан элчихона территориясида бўлган совет ходимига тош ирғитиш каби ҳодиса рўй берди. Консуллик бўлимининг машинада кўчадан ўтиб борган ходимига нисбатан инсон иззат-ҳурматини таҳқир этадиган ҳаракатлар содир бўлди. Элчихонага бориладиган кўчалар атрофидаги уйларнинг деворларига, панелларга ва кўчаларнинг транспорт қатнайдиган қисмига Совет Иттифоқига нисбатан очиқдан-очиқ душманлик руҳидаги варақалар, плакатлар ёпиштирилмоқда, шиорлар ёзиб қўйилмоқда. Бу варақа, плакат ва шиорлар совет кишиларига нисбатан нафрат билан қараш ва уларга қарши зўравонлик қилишга даъват этади.

Совет элчихонаси дарвозаси олдида содир бўлаётган бундай бебошлик Хитой полициячиларининг кўз ўнгида қилинаётганлиги эътиборни жалб этади. Аммо, Хитой полициячилари бундай ҳаракатларнинг пайини қирқиш учун ҳеч қандай чора кўрмаётирлар.

Хитой маъмурларининг СССР элчихонасига қарши иғвогарлик мақсадида қилинаётган ҳаракатларга муносабатини қуйидаги факт ҳам исбот этади.

Шу йил 22 августда Хитой Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили совет элчихонаси машинасининг зўрлик билан ушлаб қолинганига қарши СССР муваққат ишлар вакили томонидан билдирилган норозиликни қабул қилишдан бош тортди. Шу билан бирга, Хитой Халқ Республикаси Ташқи ишлар министрлигининг вакили СССР элчихонасига қарши иғвогарлик қатнашчиларини ўз ҳимоясига олди ва иғвогарлик қатнашчиларининг қилган ҳаракатлари ҳозирги вақтда ХХРда ўтказилаётган сиёсий кампания методларига муносиб деб, бу ҳаракатларни маъқуллади.

ХХР Ташқи ишлар министрлигининг вакили аслида, Хитой маъмурлари совет элчихонаси теварагида бундай ўзбошимча ҳаракатлар давом этиши эҳтимолдан узоқ эмас ва улар ана шундай бебошлик учун жавобгарликни ўз зиммаларига олишни истамайдилар, деди.

Ваҳолонки, СССР элчихонасига ва унинг ходимларига қарши қилинган ва юқорида айтиб ўтилган ҳаракатлар халқаро ҳуқуқнинг ҳамма томонидан танилган нормаларини очиқдан-очиқ бузиш эканлиги ХХР ҳукуматига маълум бўлиши керак эди. Ана шу нормаларга мувофиқ, ҳар бир давлат чет давлатлар элчихоналарининг биноларини ҳар қандай ҳамладан ёки зарар етказилишидан ҳимоя қилиш учун ва элчихоналарнинг осойишталиги ҳар қандай тарзда бузилишига ёки уларнинг иззат-ҳурмати таҳқир этилишига йўл қўймаслик учун тегишли чораларнинг ҳаммасини кўришга мажбурдир. Давлатлар элчихоналарнинг дипломатик ходимларига тегишинча ҳурмат билан қарашга ва уларнинг шахсияти, эркинлиги ёки иззат-ҳурматига ҳар қандай тарзда ҳамла қилинишининг олдини олиш учун чоралар кўришга ҳам мажбурдирлар. Давлатлар ўзларидаги дипломатия ваколатхоналарига ва уларнинг ходимларига нисбатан ўз зиммаларига олган ана шу бурчларини бажаришдан бўйин товлаш ҳуқуқига эга эмаслар.

СССР Ташқи ишлар министрлиги СССРнинг Пекиндаги элчихонасига нисбатан бебошлик ва иғвогарликларга қарши қатъий норозилик билдириб, элчихонанинг нормал ишлашига халақит бераётган ва элчихона ходимларининг осойишталигига таҳдид қилаётган ҳаракатларнинг дарҳол ва сўзсиз тўхтатилишини таъминлайдиган самарали чоралар кўришни талаб қилади».

ЎЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ СОВЕТИНИНГ ДОИМИЙ КОМИССИЯЛАРИДА

Ўзбекистон ССР Олий Совети бир қанча доимий комиссияларининг мажлислари бўлиб ўтди.

Бу мажлисларда Тошкент шаҳридаги зилзила оқибатларини тугатиш билан боғлиқ бўлган масалаларга катта эътибор берилди. Савдо ва умумий овқатланиш комиссияси «Главташкентстрой» қурувчиларига ва бошқа иттифоқдош республикалардан келган қурувчиларга савдо-сотиқ хизмати қандай уюштирилганлигини, халқ маорифи комиссияси Ўзбекистон пойтахтидаги мактаблар янги ўқув йилига қандай тайёргарлик кўраётганлигини муҳокама қилди. Транспорт, алоқа ва йўл қурилиши комиссияси Тошкент шаҳар транспорти ишини яхшилаш учун кўрилаётган тадбирлар ҳақида республика Автомобиль транспорти ва тош йўллар министрлигининг ахборотини тинглади.

Комиссияларда пахта териш кампаниясини муваффақиятли ўтказишга доир масалалар ҳам қараб чиқилди. Фан ва маданият комиссияси Ўзбекистон ССР Министрлар Совети кинематография Давлат комитети ва республика Маданият министрлигининг пахтакорларга маданий хизмат кўрсатиш соҳасида белгилаган тадбирларини, соғлиқни сақлаш ва социал таъминот комиссияси эса Ўзбекистон ССР Соғлиқни сақлаш министрлигининг ҳосил йиғим-терими даврида қишлоқ аҳолисига медицина ёрдами уюштириш соҳасида белгилаган тадбирларини муҳокама қилди ва маъқуллади.

Саноат комиссиясининг мажлиси «Ташсельмаш», «Ташавтомаш», «Чирчиксельмаш» ва «Ташхимсельмаш» заводларида янги техникани жорий қилиш соҳасидаги ишларни муҳокама қилишга бағишланди. (ЎзТАГ).

ПЕКИН «МАДАНИЙ РЕВОЛЮЦИЯ» ЖАРАЁНИДА

ПЕКИН, 25 август. (ТАСС). Хитой Компартияси Марказий Комитетининг XI пленумидан кейин Пекин шовқин-суронли кунларни бошидан кечирмоқда. Ярим ҳарбий кийимлар кийган ва чап енгига қизил ленталар таққан ёшлар ва ўсмирлар шаҳар кўчаларига чиқишди. Булар Пекин студентлари ва ўқувчиларининг янги ташкилоти бўлган «Қизил гвардия» аъзоларидир. Бу ташкилот «буюк пролетар маданий революцияси» жараёнида пайдо бўлди. «Қизил гвардия» «аъзолари» раис Маони умрбод ҳимоя қиламиз» деб қасам ичдилар. Шаҳарда қўлда ёзилган ва ёзув машинкаларида, гектографларда ва босмахоналарда босилган жуда кўп эълонлар, мурожаатлар, ультиматумлар, «дацзи бао»лар (Хитойда йирик иероглифлар билан қўлда ёзилган деворий газеталар шундай деб аталади) ҳамма жойга ёпиштирилган. Буларда мазкур ташкилотнинг турли-туман талаблари ва қарорлари баён қилинган. Ташкилот «эски дунёни емириб ташлаш ва янги дунёни барпо этиш»га қатъий қарор берганлигини билдиради.

«Қизил гвардия»чилар кўчалар, магазинлар, ресторанлар, сартарошхоналар ва ҳоказоларнинг номларини ўзгартирмоқдалар. Шаҳарнинг Тяньаньминь майдонидан ўтаётган марказий кўчаси Чананьдацзенинг номи икки марта ўзгартирилди. «Революциянинг ёш ташаббускорлари» (Хитой матбуоти Пекин ўқувчиларини шу ном билан атайди) қадимий бинолардаги ўйиб ёзилган хатлар ва безакларни синдириб бузиб ташламоқдалар.

«Революцион ўқувчилар»нинг талаби билан сиёсий ва бадиий адабиёт сотиладиган бир қанча китоб магазинлари ёпилди, баъзи магазинлардаги китоблар олиб чиқиб кетилди. Магазинларнинг бўшаб қолган жавонларига оқ қоғозлар ёзилиб, Мао Цзэ-дун шеърлари тўпланган янги китобчалар ва унинг айрим мақолалари босилган брошюралар шу жавонларга қўйилди. Бу ерда Мао Цзэ-дун портретлари, унинг сурати туширилган плакат ва расмлар сотила бошланди. Марказий растада («Шарқий осойишталик» бозори) «тартибга келтириш» мақсадида Пекиндаги энг катта китоб магазинларидан бири ёпиб қўйилди.

Люличан кўчасидаги бадиий буюмлар ва қадимий ҳамда замонавий моҳир усталар ҳамда рассомлар ишлаган суратлар қўйилган ва бутун дунёга донги кетган магазинлар ҳам худди шундай «тартиб ўрнатиш» баҳонаси билан ёпиб қўйилди. Марказий санъат институти ҳузуридаги ўрта мактабнинг «дацзи бао»си «Жунбаочжай» магазини витринасининг ойнасига илиб қўйилган. Ана шу «дацзи бао»да бундай дейилади: ««Жунбаочжай» — бизга ёт суратлар сотиладиган магазиндир. Бу магазин қора шайка рассомларининг биржасидир. Аммо, биз «Жунбаочжай»ни шармандаи-шармисор қилишга эришамиз».

Хитойнинг қадимдаги машҳур рассомлари ва ҳозирги рассомлари Ци Бай-ши ва Сюй Бэй-хунлар чизган расмларнинг ажойиб репродукциялари билан шуҳрат қозонган «Жунбаочжай» магазинида ҳозир Мао Цзэ-дуннинг сурати туширилган расмлар ва унинг портретларигина сотилмоқда.

«Революцион ўқувчилар» «феодал, буржуа ва ревизионистик» руҳдаги асарлар ёзилган грампластинкалар чиқарилишини тақиқлашни талаб қилмоқдалар. Бунда чет эл ва хитой классик музикаси, шу жумладан Бах, Моцарт, Бетховен, Лист, Шопен, Чайковский, Барток, Шостакович ва бошқаларнинг асарлари назарда тутилади. Хитой матбуоти кейинги вақтларда уларнинг асарларини доим танқид қилиб келмоқда. Бирор кишининг уйида шундай пластинкалар бўлганида, уларни синдириб ташлаш таклиф этилади.

Жуда кўп талаблар орасида халқаро шахмат ва хитой шахмати ҳам тақиқлансин, шахматчиларнинг ташкилотлари эса, тарқатиб юборилсин, деган талаб ҳам бор, чунки шахмат «феодалларга ва буржуазияга хизмат қилади».

«Революцион ўқувчилар»нинг талабларига мувофиқ Пекиндаги марказий универмагда ва бошқа магазинларда одеколон, атир-упа, крем, мой упа ва бошқа парфюмерия буюмлари витриналардан олиб ташланди. Жовонларда совун, тароқ, тиш шчеткаси, устара ва бошқа баъзи нарсалар қолдирилди. «Революцион ўқувчилар» парфюмерия буюмлари ишлаб чиқаришни тўхтатишни талаб қилади. Улар «дацзи бао»да «Парфюмерия буржуазияга ва олифта хотинларга хизмат қилиб келди», деб ёзадилар. Болаларнинг ўйинчоқ соатларини, кичкина сумкаларини ва бошқа баъзи ўйинчоқларни ҳам магазинлардан олиб ташлаш таклиф этилади, чунки улар «болаларга буржуа ва ревизионистик одатларни ўргатадилар».

Ултиматумларга мувофиқ, сочларини фасон қилиб тараш, европача кийимлар ва модель пойафзаллари кийиш тақиқланади.

«Қизил гвардиячилар» қора кўз ойнаклар сотишни тақиқлашни талаб қилдилар. Ана шу талабни бажариш юзасидан шаҳардаги марказий универмагда бундай кўз ойнаклар жавонлардан олиб қўйилди. «Революцион ўқувчилар» мамлакатнинг ҳамма қисмида таксиларни йўқотишни талаб этадилар.

Неон чироқлар билан ёзилган савдо эълонларини Мао Цзэ-дун асарларидан олинган сўзлар билан алмаштириш таклиф этилади. Шаҳар транспортининг машина ҳайдовчилари ва кондукторларидан икки кун ичида Мао Цзэ-дун портретларини автобус ва троллейбусларга осиб қўйишни талаб этадилар. Бу талабни бажармаган киши жавобгарликка тортилади.

Ўқувчилар шаҳар паркларида Мао Цзэ-дун асарларини ўқиш учун жой ажратишни талаб қиладилар.

«Маданий революция»нинг яна авж олиши миллатчилик туйғулари ва советларга қарши кайфиятни кучайтириш билан бирга олиб борилмоқда.

Хитой газеталари ва маъмурлари «революцион ўқувчилар ташкилоти», «Қизил гвардия» ва «Қизил байроқ» жанговар группаларининг ҳаракатларини маъқуллаб, рағбатлантирмоқдалар ва уларнинг ҳаракатларини «революцион ҳаракат, қонуний ҳаракат» деб атамоқдалар. Матбуот «революцион ўқувчиларнинг революцион ҳаракатларига қарши чиққан киши раис Маонинг таълимотига очиқдан-очиқ хиёнат қилган бўлади, партия Марказий Комитетининг қарорларидан юз ўгирган бўлади», деб таъкидламоқда. Ишчиларни, деҳқонларни ва солдатларни «революцион ўқувчилар» томонида қаттиқ туришга, революцион ўқувчиларнинг революцион ҳаракатларини зўр ғайрат ва қатъият билан қўллаб-қувватлашга даъват этадилар».

Хитой Халқ Республикаси Давлат кенгашининг бош министри Чжоу Энь-лайнинг даъватига мувофиқ, Пекин «революцион ўқувчилар»инининг тажрибасини мамлакатнинг турли районларидан пойтахтга келган ёшлар ўрганмоқдалар.

(«ПРАВДА», 26 август).

МАТЕМАТИКЛАРНИНГ ХАЛҚАРО КОНГРЕССИ ТАМОМ БЎЛДИ

МОСКВА, 26 август. (ТАСС мухбири). Бугун математиклар халқаро конгресси ишининг тамомланишига бағишланган тантанали маросим ўтказилди. Халқаро математиклар союзининг президенти, Швейцариялик профессор Де Рам Москва Давлат университетининг одамлар билан лиқ тўла мажлислар залида нутқ сўзлаб, бундай деди:

— Биз ана шу буюк мажлисни жуда яхши ташкил этганликлари учун СССР ҳукуматига, СССР Фанлар академияси президенти академик М. В. Келдишга, конгресс президенти академик И. Г. Петровскийга, энг кўп вакил қатнашган ва узоқ давом этган шу конгресснинг муваффақиятли ишлашига ёрдам берган ҳамма кишиларга қизғин ташаккур изҳор қиламиз.

Профессор Де Рам Совет математиклари жаҳон фанида катта мавқени эгаллаб турганликларини зўр мамнуният билан қайд қиламан, деб таъкидлади. Совет математикларининг математика фанини ривожлантиришга қўшаётган ҳиссаси, — деди у, — катта аҳамиятга эгадир ва жуда истеъдодли ёш мутахассислар ғоят кўплигини эътиборга олганда, уларнинг қўшадиган ҳиссалари, шубҳасиз, ортиб боради.

Профессор Де Рам айтдики, 1967 йилнинг 1 январидан бошлаб профессор А. Картан (Франция) халқаро математиклар союзининг президенти бўлади. Академик М. А. Лаврентьев (СССР) ва профессор Д. Монтгомери (АҚШ) президент ўринбосарлари қилиб сайланди.

Якунловчи мажлисда профессор Ж. Дьедоние Франция математиклари миллий союзи номидан гапирди. У ўз ҳамкасбларининг топшириғига биноан, шу ерда ҳозир бўлган кишиларнинг ҳаммасини математикларнинг навбатдаги халқаро конгрессида қатнашиш учун Ниццага таклиф этди. Навбатдаги конгрессни Францияда ўтказишга қарор қилинди.

Профессор Ч. Мори (АҚШ) ва профессор Л. Илиев (Болгария) конгресснинг чет эллардан келган қатнашчилари номидан гапириб, конгрессни жуда яхши ташкил этганликлари ва самимий, дўстона меҳмондўстликлари учун совет олимларига қизғин ташаккур изҳор қилдилар.

Охирги мажлисда конгресс президенти академик И. Г. Петровский совет олимлари номидан гапирди.

Шу билан конгресс ўз ишини тамомлади.

ЖУРНАЛЛАРНИНГ ЯНГИ СОНЛАРИДА

«ПАРТИЯ ТУРМУШИ»

Журналнинг 8- сони «Қишлоқ район партия комитетлари» сарлавҳали бошмақола билан очилади.

«КПСС XXIII съезди қарорларини амалга оширамиз» рубрикаси остида Ўзбекистон КП Учқўрғон район комитетининг биринчи секретари, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони В. Ҳайдаровнинг «Мўл ҳосил учун курашда», «Ташавтомаш» заводи партия комитетининг секретари Н. Балашевнинг «Ижодий изланиш», иқтисод фанлари кандидати А. Цамутали, П. Ваксларнинг «Қишлоқда иқтисодий иш» сарлавҳали мақолалари босилган.

Журналнинг «Шу куннинг темасида» бўлимида «Машина терими — умумдавлат иши» сарлавҳали редакцион мақола берилган.

«Ташкилий — партиявий иш» деган рубрика остида Ўзбекистон КП Фарғона шаҳар комитети ташкилий бўлимининг мудири В. Ольшанниковнинг «План ва ҳаёт», Ўзбекистон КП Наманган шаҳар Комитети ташкилий бўлимининг мудири В. Гришкинанинг «Кандидатлик стажи», В. Гугуновнинг «Коммунист Ракиннинг шахсий иши», Ўзбекистон КП Қарши шаҳар комитетининг биринчи секретари А. Битюковнинг «Комсомолга ғамхўрликни кучайтирайлик» сарлавҳали мақолалари ҳам журнал саҳифасидан ўрин олган.

Булардан ташқари «Партия ташкилоти секретари минбари» рубрикаси остида Бекободдаги В. И. Ленин номли Ўзбекистон металлургия заводи партия комитетининг секретари Э. Валиевнинг «Партком ва цех партия ташкилотлари» сарлавҳали мақоласи берилган.

Шунингдек, журналнинг «Пропагандист ва агитаторларга ёрдам», «Идеология иши ва ҳаёт», «Хат ва хабарлар», «Саволларга жавоблар» бўлимларида ҳам кўпгина қизиқарли материалларни ўқиш мумкин.

ЯНГИ КИТОБЛАР

ЎЗБЕКИСТОН ССР «ФАН» НАШРИЕТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСИБ ЧИҚАРДИ

Абдураҳмон Жомий ва Алишер Навоий. Тўпловчи ва нашрга тайёрловчи Порсо Шамсиев. 150 бет, тиражи 5000, баҳоси 78 тийин.

Абу Бакр Муҳаммад Ибн Жаъфар Наршахий. Бухоро тарихи. Форс-тожик тилидан таржима филология фанлари кандидати А. Расулевники. 108 бет, тиражи 3000, баҳоси 81 тийин.

Ҳ. Ҳикматуллаев. Абу Али Ибн Синонинг «Юрак дорилари» номли рисоласи. 181 бет, тиражи 2500, баҳоси 1 сўм 18 тийин.

«ТОШКЕНТ» БАДИИЙ АДАБИЕТ НАШРИЕТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСИБ ЧИҚАРДИ

Авторлар коллективи. Меҳмон келди. Белорус ҳикоялари. 232 бет, тиражи 15.000, баҳоси 37 тийин.

Бобир. Уч томлик асарларнинг иккинчи томи. Нашрга тайёрловчи Порсо Шамсиев. 296 бет), тиражи 10000, баҳоси 93 тийин.

«ЁШ ГВАРДИЯ» НАШРИЕТИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРНИ БОСИБ ЧИҚАРДИ

Ҳаким Назир. Ёнар дарё. Қисса. Кичик ва ўрта ёшдаги болалар учун. 120 бет, тиражи 30000, баҳоси 40 тийин.

Абдулла Исомиддинов. Тарсаки. Ҳикоялар. Интермедиялар. 72 бет, тиражи 30000, баҳоси 8 тийин.

Неъмат Ёқубов. Сохта севги. Ҳикоялар. 44 бет, тиражи 30000, баҳоси 5 тийин.

ВЬЕТНАМ САҲИФАСИ

ВЬЕТНАМ ВАТАНПАРВАРЛАРИ БИЛАН БИРДАМЛИК

Ўзбекистон Ёзувчилар союзи правлениесининг президиуми республикадаги кўпгина адибларнинг ҳохиш истакларини эътиборга олиб, курашаётган Вьетнам халқи билан бирдамлик комитетини тузди. Комитетнинг вазифаси — Вьетнамлик ватанпарварларни американлик интервенциячилар ва уларнинг малайларига қарши олиб бораётган курашига бутун чоралар билан ёрдам беришдан иборатдир.

Комитетнинг дастлабки иши вьетнамлик ватанпарварларнинг қаҳрамонлиги ва мардлигини тараннум этувчи ўзбек шоирлари асарларининг тўпламини тайёрлашдир. Вьетнам ёзувчиларининг энг яхши асарларини ўзбек тилига таржима қилиш соҳасидаги ишларни кучайтириш, Вьетнам халқининг озодлик ва миллий мустақиллик учун олиб бораётган қаҳрамонлик курашига бағишланган адабий кечаларни тез-тез ўтказиб туриш зарур деб топилди.

(ЎзТАГ).

В. Евенко ва Аввакумова чизган плакат.

АДОЛАТ ЗАФАР ҚОЗОНАДИ!

Комил ЯШИН,
Ўзбекистон ССР Ёзувчилар союзи правлениеси раиси

30 август куни биз совет Озарбайжонининг пойтахти — Бокуда Осиё ва Африка ёзувчиларининг вакиллари учрашамиз. Бу — кишини хушнуд этадиган жуда муҳим учрашувдир. Бу учрашувни айни пайтда серташвиш учрашув деса ҳам бўлади. Бу — муқаддас ташвиш туфайли юз берган учрашувдир.

Одатда дўстларнинг учрашуви ҳамиша киши қалбини яйратади. Кўпдан буён меҳр-муҳаббати сенинг қалбингда юрган кишиларни кўрганингда, юрагинг дарёдек жўш уриб кетади. Янги дўстлар кўнглингда янги бир дунё ҳосил қиладилар.

Бу учрашувимиз шунинг учун муҳимки, сенинг олдингда ғоят муҳим, ҳаётий, сира кечиктириб бўлмайдиган, бутун дунёни ҳаяжонлантираётган вазифалар турибди. Шунинг учун серташвиш учрашувки, биз билан биз бир жойга тўпланиб, гаплашиб ўтирган мана шу дақиқаларда қаҳрамон Вьетнам халқининг юртида қон тўкилмоқда, гўдаклар, аёллар, бегуноҳ жонлар ҳалок бўлмоқдалар, уруш алангаси авж олиб, муҳташам биноларни ер билан яксон қиляпти, яшнаб турган далаларнинг кулини кўкка совурмоқда.

Шундай бир дақиқада кимнинг юраги ҳаяжондан, ташвишдан қаттиқ урмайди? Ким бу уруш оловининг авж олиб кетишидан ташвиш тортмайди? Кимнинг юраги бу манзарага қараб олов бўлиб ёнмайди? Шу кеча-кундузда биз ёзувчиларнинг юрагимиз бонг уряпти: «Вьетнамга ёрдам қўлини узат! деб нидо қиляпти.

Мана шунинг учун ҳам бугун бизнинг учрашувимизни серташвиш учрашув дейиш мумкин. Лекин бу ташвиш ожиз кишининг ташвиши эмас, инсониятнинг тақдири учун чин юракдан қайғураётган қудратли халқларнинг, миллион-миллион софдил, яхши ниятли кишиларнинг муқаддас ташвишидир.

Эсингизда бўлса керак: бундан қарийб саккиз йил муқаддам — 1958 йилнинг октябрь ойида қуёшли Ўзбекистоннинг пойтахти қаҳрамон Тошкент шаҳрида учрашган эдик. Осиё ва Африка ёзувчиларининг ана шу анжумани бўлиб ўтганидан буён анча сув оқиб кетди, лекин Осиё ва Африка ёзувчилари ҳам тинчлик-омонликнинг пўлат қалъасини тобора мустаҳкамлаш йўлида озмунча иш қилганлари йўқ.

Биз бугун босиб ўтган йўлимизга назар ташларканмиз, қилинган баъзи бир ишларни якунлашимиз мумкин.

Осиё ва Африка мамлакатлари ёзувчиларининг биринчи конференцияси улуғ икки қитъа ижодий интеллигенцияси вакиллари олдига ғоят муҳим вазифаларни қўйди. Булардан энг асосийси, энг муҳими — халқларимиз ўртасида ва жаҳондаги барча мамлакат халқлари ўртасида ҳамкорликни мустаҳкамлашдан, маънавий бойликларни кенг айирбошлашдан иборат. Ана шу йиллар мобайнида Африка, Осиё мамлакатларининг ёзувчилари жаҳон маънавий бойликлар хазинасига ўзларининг муносиб ҳиссаларини қўшдилар, жаҳон санъатини адабиётнинг энг яхши, намуна бўладиган асарлари билан бойитдилар. Ижодий интеллигенция вакиллари бўлган энг тараққийпарвар кишилар бу асарларда замонанинг энг муҳим масалалари ва проблемаларини кўтариб, буларни халқлар интернационал дўстлиги, гуманизм руҳида ҳал этдилар, тараққийпарвар ёзувчилар мустамлакачилик ва империализм зулмини лаънатламоқдалар.

Империализмга, мустамлакачиликка, шиддатли босқинчилик урушини бошлаб юборишга қарши кураш ҳозирги замоннинг энг муҳим, энг асосий вазифасидир. Америка империалистлари янги жаҳон уруши оловини ёқиш учун жон жаҳдлари билан уринмоқдалар. Улар озодлик ороли — Кубада уруш оловини ёқиш учун уриниб, кечагина шарманда бўлган бўлсалар, бугун бутун дунё, тараққийпарвар инсоният АҚШ империалистик доираларининг Вьетнамда қилаётган ваҳшийликларидан нафратланмоқда.

Барча совет кишилари, ишчилар ва колхозчилар, ижодий интеллигенция вакиллари Америка милитаристларининг Вьетнамда олиб бораётган қонли урушига қарши қаҳр-ғазаб билан норозиликларини билдирмоқдалар. Бутун тараққийпарвар инсоният билан биргаликда биз: «Янкилар, Вьетнамдан йўқол!» деймиз.

Ўз озодлиги ва мустақиллигини қўлига қурол олиб ҳимоя қилаётган Вьетнам ватанпарварлари ёлғиз эмас. Бутун тараққийпарвар инсоният вьетнам халқининг ватанпарварлик курашини ҳайрихоҳлик билан кузатиб, уруш оловини ёқувчиларга лаънатлар ўқимоқда.

Барча совет кишилари сингари пахтакор ўзбек халқи АҚШ империалистларининг урушқоқ доираларига ўз қаҳр-ғазабини билдириб, вьетнамлик ватанпарварларга зафар ёр бўлсин демоқда. Ўзбек зиёлиларининг, ўзбек ёзувчиларининг уруш оловини ёқувчиларни лаънатловчи қудратли овози тобора кучлироқ жаранламоқда.

Адолат енгади. Зулмат албатта чекиниб, нур ғалаба қозонади. Ҳар қандай зулм кишанлари чилпарчин бўлади. Ўз эрки, ҳуқуқи учун адолатли кураш олиб бораётган қаҳрамон ватанпарварлар бутун дунёдаги тараққийпарвар кишиларнинг мадади билан зафар қозонади!

Империализм — учидан бегуноҳлар қони оқиб турган тиғ. Учидан ҳеч қачон қон қуримай келяпти. Мана бугун унинг дамида Вьетнам халқининг покиза ва бегуноҳ қони сизиб турибди. Бу жаллодлик жаҳон афкор оммасини ғазаблантиряпти, уларни оёққа турғизяпти. Беш қитъадан «Вьетнам ери тинч қўйилсин!!» деган магрур нидолар кундан-кун баландроқ янграяпти. Мардона Вьетнам жон олиб-жон бериб, кунни-кун, тунни-тун демасдан бутун нафрати ва ғазаби билан Америка зўравонларига қарши қўли синса, тишида байроқ тутиб, оёғи синса, тиззасида эмаклаб жанг қилмоқда, унга зарба бермоқда. Илғор кишилик бу фидойиларга офаринлар ўқимоқда.

Қуйида Вьетнам шоирларининг шеърларидан намуналар босамиз. Шеърларни шоир Шуҳрат таржима этган.

● ● ●

Хо Ши Мин.

ИККИ ШЕЪР

Бу кеча тўлин ой нақадар кўркам!
Дарёнинг сувлари гўёки кўклам —
Кўкига туташиб кетгандай улкан.
Қирғоқда кўп ҳарбий режалар туздик,
Тун оққач, қайиққа ўтириб суздик,
Ой нури қайиқда лиммо-лим экан!

* * *

Ой дейди осмондан кулиб: — Шеър ёз!
Бу ҳарбий ишлардан қўл тегмас, эй, ой!
Сабр қил, тўлин ой, вақт ўтсин бир оз,
Қулоқ сол, ос қулоқ!
Чалиб қўнғироқ
Хабарчи келтирур елиб хуш хабар,
Бу хабар — фронтдан, янги бир зафар!

ЛИУ ЧОНГ ЛИ.

ВАТАН ИШҚИ

Кошкийди кўксимда шундай қалб бўлса,
Бир бутун ватаним унга жойлашса,
Кошкийди шундайин қўлларим бўлса
Шимолу Жанубни қучоқлаб турса.
О, дўстлар! Айтингиз, оёғим, нега
Олдинга қадамлаб босолмас бу кеч?
Не учун? Не учун?
Айтингиз менга?
Тиниқми, лойқами суви барибир
Балиқлар денгизда сузар-ку эркин,
Кумушми, мармарми булутлар бир-бир
Бошларим устида кезар-ку эркин.
Гоҳ осмон ёришиб,
Олтин нур ёғиб,
Гоҳо қора булут босса ҳам лекин
Барибир балиқлар денгизда сузар,
Барибир қушчалар осмонда кезар.
Улар-чун на бир ғов,
На бир тўсиқ бор.
Не учун, не учун менинг халқимнинг
Йўлига қурдингиз баланд бир девор?
Боққанда кўзларинг ҳайрон бўлади,
Боққанда кўзларинг ёшга тўлади.
Иккига бўлинган бир бутун тана,
Иккига бўлинган Ватаним, ана!
Бир ярми бу ёқда,
Бири у ёқда.
Эсласам нафратим бўлиб пўртана,
Сўзларим тиқилиб қолар томоғда.
О, сенсиз Ватаним, кўнглим тўлмайди.
Сен бизнинг жону дил, мустаҳкам, метин.
Бир танни иккига бўлиб бўлмайди,
Тўхтатиб бўлмайди, қон ҳаракатин!

НГУЕН ДИК ЛАН.

ОНА БИЛАН УЧРАШУВ

Бош кўтарди қуёш уфқдан,
Дарахтларнинг учи лола ранг.
Шохлараро қушлар сайрайди.
Япроқларда йилтирар шабнам.
Она-бола йўл ёқасида
Турар эдик шу тонг мамнун, шод.
Онам қўли қўлимда эди,
Кўзларида кўраман аксим.
Худди шундай саккиз йил бурун
Хайрлашган эдик шу ерда:
Ёвга қарши курашмоқ учун
Кузатганди онам мардона.
Қўрққан эди, қийин бўлар деб
Кўникишим узоқ тоғларга.
Чўнг қуроллар сирини билиб,
Ҳам эгаллаб машқин олмоғим,
Ўзи эса кўзимга боқиб,
Қўли билан силарди бошим.
Жангчи бўлдим худди шу кундан,
У маҳалда ҳали ёш эдим.
Бўйим эса, маъсум онамнинг
Елкасидан зўрга келарди.
«Она! Она! Биз ғолиб чиқдик.
Кўксимга боқ, Хо Ши Мин таққан.
Орден унда ёниб порлайди.
Халқни севдим,
Халқ эса мени.
Фарзандим деб бошим силади.
Мана келдим сени кўрмоққа,
Юзларингни юзга сурмоққа!»
Она боқар бўйдор ўғлига.
Кўзи ёнар қуёшдек чақнаб,
Ўзин қўйиб йигит бўлибди,
Онасидан ошибди бўйи
«Мана, ўғлим, дийдор кўришдик,
Ўғлим, сени қанчалар кутдим.
Йўлларингда кўзим тўрт бўлиб,
Ўйлар эдим кечаю кундуз:
Ўғлим қайтар соғу саломат,
Ўз уйининг ёқар чироғин.
О, унда шоли
Ажиб ҳосил бермоғи мумкин.
Қара, ўғлим, сочларим оппоқ,
Қўлимга боқ, саноқсиз қадоқ!».
«Ана, ёнар илон тил чўзиб,
Шаҳар, қишлоқ, шоликор қирлар.
Яна кўкда учар самолёт,
Юракларни эзиб бомбаси...
«Мен қайтаман сабр қил бир он.
Мен қайтаман: бўлинган Ватан —
Бир байроққа бирлашган замон.
Шунда, она, барча эл, қишлоқ,
Барча дарё,
Барча қир, ўтлоқ,
Барча чаман,
Барча шоликор
Яшнаб яшар эркин, бахтиёр.
Шунда, она, сен билан биз ҳам
Бахтли ҳаёт қуриб яшармиз.
Шунда, она, келин кўрарсан,
Неваралар боқиб юрарсан.
Шунда, она, осмонимизда
Қушлар учар,
Юлдузлар порлар.
Шунда, она, бирон чет эллик
Бахтимизга чангал сололмас!».
Қуёш эса, уфқдан ошиб
Тепамизда нурин сочарди.
Манглайимга қўлини қўйиб,
Аста-аста онам силарди...
Она қалби туярди,
Энди —
Менинг яна кетишим зарур!
Йўлга тушдим.
Онам ҳали ҳам
Тепаликдан қараб турарди.
Мен кўзидан ғойиб бўлгунча
Қўлларини силкиб турарди.
Мен бораман:
Ҳар бир қадамим
Садо берар онам қалбида,
Тошлар талқон бўлмоғи мумкин,
Она қалби асло, ҳеч қачон!!

ҚИРҒОҚДА ТОНГ ОТМОҚДА

Вьетнамда ҳаёт ҳали тонг отмасдан, атроф қоронғи, салқин ва жимжит бўлган бир паллада бошланади. Худди халқ билан қуёш ким олдин уйғонишга мусобақа ўйнаётгандек бўлади бу ерда.

Ҳали атроф қоронғи, аммо шаҳар кўчаларида оёқ товушлари, туфлиларининг тарақлаб ерга тегкани эшитилади, бошларига оғир саватларни қўйиб олган ялангоёқ аёллар шарпасиз, овоз чиқармасдан у ёқ-бу ёкка ўтиб туришади. Катта кўчаларга одамлар сиғмай кетади. Йўл чеккасидаги кичкина йўлакчаларда сон-саноқсиз велосипедлар овоз чиқармасдан ғизиллаб ўтиб туради. Йўллардан юк ортилган машиналар; кичик-кичик аравалар; ёввош, ҳеч шошмасдан қадам ташлайдиган ҳўкизлар қўшилган бричкалар изма-из ўтиб туради.

Ҳа, кўчаларда ҳаракат бошланган. Кўм-кўк осмонда самолётлар пайдо бўладиган вақтга қадар ҳамма ишни туғаллаб олишга тўғри келади. Тинч ҳаёт оқшом қоронғисига, тун пардасига, тонг ғира-ширасига беркинишга мажбур бўлади. Кундузлари, осмондан йўллар ва далалар кўринадиган вақтда бу атрофларда ҳечкимса бўлмайди. Ҳатто кун бўйи меҳнат тўхтамайдиган шолипояларда ҳам ҳечким бўлмайди, кенг далалар ҳам кимсасиз бўлади. Агар ондасонда меҳнат билан банд бўлган кишилар учраб қолгудек бўлса, уларни ҳам яхши қуролланган дружиначилар ёки солдатлар қўриқлаб турган бўлади. Далаларда, денгиз бўйларида, балиқ овланаётган жойларда, кофе плантацияларида, мактаблар ёнида — ҳамма жойда мустаҳкам ҳимояга отланган, ўзларини моҳирона ҳимоя қилаётган азаматларни учратасиз.

Вьетнамликлар оғир — босиқ, камтар, меҳрибон, ўз дўстларига нисбатан ғамхўр, уларнинг ташвишига ҳамиша шерик бўладиган кишилар бўлишади. Аммо «американлик» деган сўзни эшитганларида бутунлай бошқача бўлиб қолишади. Қопқора кўзларида ғазаб учқунлари ёнади. Юзлари жиддий ва ўйчан, боқишлари қатъий бўлиб қолади.

Мен ханойлик дўстлар билан қирғоқда паром келишини кутаётган эдим. Паром бизни нариги қирғоқдаги бир жойга, Жанубий Вьетнамдан унча узоқ бўлмаган бир жойга олиб бориб қўйиши керак эди. Вьетнамнинг эски пойтахти ўзининг ажойиб эҳромлари, кошоналари билан, олти-етти аср муқаддам қурилган бир-биридан гўзал иморатлари билан машҳур бўлган Гуэ шаҳрига жуда яқин қоламиз.

Гуэ бутунлай вайрон қилинган. Бу ернинг халқи тинчлик талаб қилиб қўзғолганда америкаликлар ва Ки қўғирчоқ ҳукуматининг золим солдатлари шаҳарнинг ажойиб иморатларини ер билан яксон қилиб ташладилар. Неча ўнлаб меҳнаткаш, талантли, бағри кенг азаматлар қурбон бўлди бу ерда, тинчлик истаганликлари учун қурбон бўлдилар.

Вьетнам халқи тинчликни истайди. Шимолда ҳам. Жанубда ҳам ҳаммаларининг истаклари шу. Аммо муқаддас Вьетнам тупроғида нима мақсадда тентираб юрганини ўзлари ҳам яхши тушунмайдиган америкаликлар тинчликни истамайдилар, зўр бериб уруш алангасини ёқяптилар. Аммо уларнинг бу гентираб юришларини ҳеч қандай мантиқ билан, ҳеч қандай ҳужжат билан асослаб бўлмайди, ҳеч нарса билан оқлаб ҳам бўлмайди.

Хўш, нима мақсадда улар бу ерларда ўралашиб қолишди?

Ҳали атроф қоронғи. Ёп-ёруғ кун ҳали бошланганча йўқ. Атрофимдаги кишиларнинг юзлари ғоят жиддий, боқишлари кескин эканлигини тонг ғира-ширасида бемалол кўриб турибман. Ёнгинамда турган вьетнамлик машҳур ёзувчи дўстимга савол билан мурожаат қиламан.

— Мен бир нарсани аниқ билиб олмоқчиман. Шунинг учун ўзимни америкаликлар ўрнига қўйиб, воқеа-ҳодисаларга ўшаларнинг кўзи билан баҳо бериб, бу ердан кетмаслик учун ҳатто ўлимга ҳам тайёр турган бу олчоқларга, умуман нима керак эканлигини билиб олмоқчиман. Шунча ўйласам ҳам нега санқиб юришларига ҳеч тушуна олмайман. Аҳир бировларнинг муқаддас тупроғини таптаб юришга уларга ҳечким ҳуқуқ бермаганку, бунинг учун ҳамма жойда америка миллатига лаънат ёғиляптику, одамларда ғазаб, нафрат уйғотишяптику?

— Америкаликлар бутун Осиёга ўзларининг кучли, қудратли эканликларини кўрсатиб қўйишмоқчи! — жавоб қайтарди ҳамроҳим, — аммо, бунга эриша олмадилар. Ҳатто ватанимнинг сўнгги парча еригача ҳамма ватандошларимгача, ўрмонларимиз, филу-арслонларимиз, хўкизларимизгача ҳамма-ҳаммасини куйдирмоқчи бўлганларида ҳам улар ўзларининг биздан устун эканликларини ҳечқачон, ҳечқачон исботлай олмас эдилар. Мен ҳаммавақт шундай деб ўйлайман. Жуда кўп азамат дўстларимиз, мен таниган, севган ҳурмат қилган дўстларимиз жангларда ҳалок бўлишди. Улар тинчлик истаган эдилар. Шунинг учун ҳам уларни Гуэ кўчаларида автоматдан ўқ отиб ҳалок қилишди. Напалм бомбалари билан Сайгон яқинидаги қишлоқларда куйдириб юборишди, Ҳайфон атрофларига бомбалар ёғдирдилар, Холонг яқинида дамбаларни портлатиб уларни сувларга чўктиришди. Фақат тинчлик истаганлари учун шундай қилишди. Ватандошларимиз тинчлик деб ҳалок бўлишди. Лекин америкаликлар бу билан ғалабага эриша олдиларми? Эҳтимол, бизнинг бошимизга ҳам бомбалар ёғдиришар. Лекин бу билан америкаликлар биз кучли эдик, деб айта оладиларми? Йўқ, ҳеч қачон бундай деб айта олмайдилар. Биз улардан кучлироқмиз, ҳа кучлироқмиз...

Ниҳоят паром ҳам келди. Биз бир неча деҳқонлар билан паромга ўтириб қирғоқ бўйлаб сузиб кетдик. Дарёда бораётганимизда тонг ота бошлади. Бориб тушадиган жойимиз унча узоқ эмас. Ўша атрофда самолётлар изғиб қолди. Зенит батареялари ишга тушди.

Вьетнам халқи ўзининг фидокорлиги, жасурлиги билан Америка урушқоқларига Армияси кўп бўлишига қарамай, техникаси ҳаддан ташқари юксак бўлишига қарамай ҳеч қачон ғалаба қозона олмасликларини, вьетнам халқидан ҳеч қачон устун кела олмасликларини исботлаб берди. Агар оддий вьетнамликлар бундан кейин ҳам худди бир кишидек, ҳамма бир ёқадан бош чиқариб, ғалабага катта ишонч билан фидокорона жанг қилсалар, ғалаба қозониш учун ҳамма имкониятларини ишга солсалар, америкаликлар бундан кейин ҳам ўзларининг устун эканликларини ҳеч қачон исботлай олмайдилар, шармандаю шармисор бўлишлари турган гап.

Чиндан ҳам ҳар бир кишиси ўзини жангчи деб ҳисоблаган бир мамлакатни, ҳар бир эркак, ҳар бир аёл, ҳар бир ўқувчи бола ёки ҳар бир қари чол, ўзини жангчи ҳисоблаб, елкама-елка туриб жанг қилаётган бир мамлакатни енгиш мумкинми ахир!

Бутун халқ озод бўлишни истайди, ҳа бутун халқ! Шунинг учун ҳам ҳозирги замон қуроллари билан тиш-тирноғигача қуролланган, жуда катта армия ҳар қанча золимлик қилса ҳам, ҳар қанча қон тўкса ҳам бу халқнинг иродасини, ғалабага бўлган мустаҳкам ишончини сўндира олмайди. Ойлар кетидан ойлар, ҳафталар кетидан ҳафталар ўтяпти. Аммо вьетнам халқи ҳар қанча талафот берса ҳам, катта узил-кесил бўладиган ғалабага ишончини кун сайин мустаҳкамлаб боряпти. Бундай халқни енгиб бўлмайди, бундай халқ албатта ғалаба қилади.

Сергей БОРОДИН.

БОТУК ПОСТИДАГИ ҲОДИСА

Во Чан Ня
Жанубий Вьетнам ёзувчиси

ҲИКОЯ

Сокчилик қила бошлагач, Ту солдатдан кўзини узолмай қолди. Қуриб кетсин, вақт жуда имиллаб ўтарди. У соати юраётган-юрмаётганини билиш учун уни қулоғига тутади. Япроқларнинг шитирлаши орасидан соатнинг чиқиллаши аранг эшитилади. Тунинг назарида соати аста-секин, лекин қатъият билан: «Вьет-Конг, Вьет-Конг, Вьет-конг[1]...» деб занг ураётгандек эди.

Бирдан тиканли сим олдида одам шарпаси кўрингандек бўлди. Ту автоматини ўқталиб, тепкини босди. Ўқлар ғизиллади. Салқин тун қўйнида тариллаган овоз янгради. Кейин тиниб қолди. Фақат чангалзор нималардир деб сирли шивирлайди. «Яна вьетконгчилар бўлса керак», дея тўнғиллайди Ту. Аммо яқинроқ бориб, янглишганини пайқади. Ғов ёғочи кўзига одам бўлиб кўринибди...

Бугун Туни нимадир ташвишлантирарди. Сабабини ўзи ҳам билмасди Хуллас, кўнгли ғаш. Ўтганларни ўйларди. Чуонг Тан Тудаги жангларни эслади. У ерда иккита вьетконгчини ўлдирган эди. Шахсан ўзи бир уйга кетма-кет иккита граната отиб, кейин ўт қўйиб юборди. Яқинда «Прогресс» деб аталган операция вақтида эса американлик маслаҳатчи унга олти яшар болани отиб ташлашни буюрди. У, ёшгина гўдак қандай қилиб вьетконгчи бўлиши мумкин, деб ҳаёл суриб қолди. Боланинг янкининг ўзи пешанасидан отиб ташлади. Жанубий Вьетнам миллий армиясининг солдати Туни эса шартта юзига қараб ёмон сўзлар билан ҳақорат қилди. Американликнинг ниқтови билан унинг гапини сўзма-сўз таржима қилган таржимон шундай деди: «Сен аблаҳсан, энг разил чўчқача ҳам отолмайсан!».

Ту бошқа бир нарсани ҳам эслади. Яқинда Сайгондан қайтган хотини унга Тунинг барча ҳамқишлоқ дўстлари вьетконгчиларга қўшилганини айтган эди.

У автоматни маҳкам чангаллаганча зимзиё тун қўйнига тикилар, бундан буёнги ҳаёти ҳам шу тун каби қоп-қоронғидек туюлар эди.

Туйқусдан кўз қамаштирувчи ёруғлик тун зулматини тилкалаб юборди. Қудратли портлашлар ўрмонни ларзага келтирди. Хавотир олган нарсаси рўй берди. Вьетконгчилар кўприкни қўриқлаб турган постга ҳужум бошлаб қолишди. Ту кўприкни аланга чулғаганини кўрди. Кетма-кет портлаш садолари янгради. Ўқ товушлари, ҳужум қилиб келаётган вьетконгчиларнинг қичқириқлари, радио карнайлари орқали таслим бўлишга чақириб янграётган даъватлар— буларнинг ҳаммаси солдатни гаранг қилиб қўйди.

Бирдан ТУ оиласи яшайдиган кулбани ўт олиб кетганини кўриб қолди. Автоматларнинг тариллаши орасидан ёш боланинг йиғлаётганини эшитди. Қулоқ солди. Наҳотки? Наҳотки бу унинг ўғли бўлса? Шабада эпкини ёш боланинг йиғисини аниқ олиб келди. Ҳа, бу унинг ўғли! Худди шундай. Ту ўрнидан туриб, ёнаётган уйга қараб югурмоқчи ҳам бўлган эдики, тасира-тусур ўқ отилиб, ерга қапишиб қолди. Яна икки қадам ташласа — пақкос ўлади. Постини қўриқлаб турган солдатлар ўт очишни кучайтирмоқда эдилар. Ёнаётган уйлардан бири гумбурлаганча қулаб тушди. Ту теварак-атрофга нималар бўлаётганини яққол кўриб турарди. Мана ўнг томонида одамлар пайдо бўлишди. Улар гоҳ биқинишар, гоҳ ўринларидан туриб олдинга қараб талпинишар эди. Ту тирқишдан мўралаб, аллақандай буюмларни, болаларни кўтариб кетаётган хотинларни кўрди. Одамлар қоронғиликка кириб ғойиб бўлишди.

Олов унинг уйини ямлаб бормоқда эди. Девори қулаб тушди. Ту ўғлини кўрди. У энди қичқирмасди. Яна бир неча дақиқа ўтса — ҳаммаси тамом-вассалом. Ту ҳавф-хатарни ҳам унутиб, траншеядан бошини чиқарди-да, қичқирди:

— Ерга ётиб ол, тезроқ!

Бола, афтидан, ҳеч нарса эшитмади. Устига учқунлар тушмоқда. Аланга зўрайиб бормоқда. Том босиб қолай-босиб қолай деб турибди. Боланинг чинқириши ҳам эшитилмай қолди. Жанг суронидан ҳеч нарса эшитиб бўлмасди.

Солдатлар ҳамон ёндирувчи ўқлар билан ўт очишда давом этардилар. Улар чор-атрофни ёритиб юбориш учун ёнғинни авж олдириш учун уринардилар. Атроф ёп-ёруғ бўлса вьетконгчиларнинг ҳаракатини бемалол кўриб туришлари мумкин эди.

Ту гоҳ ўғлига мурожаат қилиб, гоҳ хотинини ёрдамга чақирарди. Ўғлини сақлаб қолиш учун у нима қила олиши мумкин. Иложи йўқ. Траншеядан чиқди дегунча ўқдан илма-тешик бўлиб кетади. Яхши қуролланган, қўрқишни билмайдиган, давангидек бақуват эркак биттаю битта ўғлини ўлимдан сақлаб қолишга ожизлик қилиб, хандоқдан бошини чиқаролмай ўтирибди.

Ту беҳосдан «Прогресс» деган жазолаш операцияси вақтида ўқдан дабдала бўлган бошқа бир гўдакнинг жасадини, американлик маслаҳатчини, унинг машъум башарасини, гўдакнинг елкасига ўқталган тўппончасини, Туга ҳақорат билан айтган сўзларини эслаб кетди.

— Қотил,—деб қичқириб юборди у.

Ловуллаб ёнаётган уй алангаси ёруғида траншеяда ётган солдат кўринди. Ранги бўзариб кетган. Кўзлари юмуқ. Қимир этмайди.

Ия, бу нима бўлди? Ту ёнгинасида янграётган аллақандай товушларни эшитди.

— Болани сақлаб қолиш керак. Тезроқ бўлинглар!

— Ўртоқ Ан!

— Лаббай!

— Автоматчилар: нишон — душман гуруҳи асосан, ўнг томонимизда ўт очилмоқда.

— Хўп бўлади.

— Иккинчи бўлим командири, болани қутқаришга тайёрланинглар!.

Ту бир гуруҳ вьетконгчиларни кўрди. Улар тўртов, худди ёнгинасида. Аланга ёритган юзларида жангга отилиш иштиёқи барқ урмоқда. Қўлларида автоматлар, улардан асосий истеҳком нуқтаси томон кетма-кет ўқ узишмоқда. Орқаларида новча бир вьетнамлик турибди. Командирлари бўлса керак. Ту унинг бир лаҳзагина отишдан тўхтаб, қопчиғидан ниманидир олиб ёнидаги вьетконгчига ташлаганини кўрди. Солдат командирнинг — Ўртоқ Тонг, менинг тўримни тутиб олинг, тағин олов сачрамасин, деганини эшитди.

Асосий ўт очиш нуқтаси бир дақиқагина ўқ отишдан тўхтади. Аланга ёруғида вьетконгчи ёнаётган уй томон қараб югурди. Бошидаги тўрининг учлари каттакон довюрак қушнинг қанотларидек елпиниб борарди.

Ту уйга қараб чопаётган одамни кузатиб турибди. Мана у уйга етиб олди. Ўт қўйнига кириб кетди. Ҳеч нарса кўринмайди. Бир лаҳза ўтди. Яна бир лаҳза ўтди.. Аланга ичидан вьетконгчи чиқиб келди.

Қўлида бола.

Ту енгил тортиб, ўпкасини бўшатди. У траншеядан бошини чиқариб, «Вьетконгчи қаёққа қараб чопаркан?», деб кузатиб турди. Шу оннинг ўзида автоматларнинг тариллашини босиб, карнайдан янгроқ хитоб эшитилди:

— Солдатлар, таслим бўлинглар! Озодлик армияси сизларни қуролларингизни ташлашга даъват этади! Халқ томонига ўтинглар!

Қандай таслим бўлади?! Офицерлар унга яккаш: «Улар солдатларни қийнаб азоб беради, ўлдиради!», дейишарди-ку! Йўқ. Нега бўлмаса улар унинг ўғлини ўлимдан сақлаб қолишди? Бундай одамлар шафқатсиз бўлиши мумкин эмас.

Ту траншеядан аста-секин қад ростлади. Автоматни улоқтириб юборди. Қўлини кўтариб, қичқирди:

— Озодлик армиясининг жангчилари, мен Сайгон армиясининг солдатиман. Мана, қўлларимни боғланглар.

Тунинг қўлларига ҳеч нима тақилмади. Ватанпарварлар уни асир тушган солдатлар тўпига олиб бориб, жанг майдонидан олиб чиқиб кетишди.

В. Рўзиматов таржимаси.

[1] ...Жанубий Вьетнам ватанпарварларини буржуа матбуоти шундай деб атайди.

ҚОРАҚАЛПОҚ КОМСОМОЛИ 40 ЁШДА

● 1926 ЙИЛДА ҚОРАҚАЛПОҒИСТОН ОБЛАСТЬ КОМСОМОЛ ТАШКИЛОТИ ҲИСОБИДА 2 МИНГДАН САЛ КЎПРОҚ ВЛКСМ АЪЗОСИ БОР ЭДИ ● **ҲОЗИР АВТОНОМ РЕСПУБЛИКАДА 65 МИНГ КОМСОМОЛ ЙИГИТ ВА ҚИЗЛАР ИШЛАБ ТУРИБДИ** ● ВЛАДИМИР ИЛЬИЧ ЛЕНИН НОМЛИ КАНАЛ ҚУРИЛИШИДА 11 МИНГ КОМСОМОЛ, ШУ ЖУМЛАДАН 835 ХОТИН-ҚИЗ ҚАТНАШДИ ● **ЎТГАН ЙИЛИ 970 ЙИГИТ ВА ҚИЗ МАШИНАДА ПАХТА ТЕРДИ.**

Қорақалпоғистон... Революциядан илгари у чор Россиясининг энг чекка, қолоқ ўлкаларидан бири эди. У вақтларда қорақалпоқларнинг турмуши ҳам азоб-уқубат билан ўтарди. Теварак-атроф даҳшатли қум барханлари билан ўралган бўлиб, экин-тикин ҳам ўсар, чорванинг маҳсули тирикчиликка етмасди.

«Аврора» садолари қорақалпоқлар диёрида ҳам акс-садо берди. Камбағаллар, етим-есирлар маҳаллий бойларга қарши курашга отландилар. Ёшлар ҳам четда туришмади, албатта. Биз Қорақалпоғистон область комсомол комитетининг секретари Александр Балакин билан суҳбатлашар эканмиз, у худди ўша ёшлар, ўша оташин курашчилар ҳақида ҳикоя қилиб берди.

— Қорақалпоғистон комсомоли партия ташкилотининг раҳбарлиги остида Туркистонда Советлар ҳокимиятининг ғалабаси учун курашда актив қатнашди. Йигит ва қизлар контрреволюцияга қарши жангларнинг олдинги сафларида бўлдилар.

Ўртоқ Балакин ўша йиллар жасорати ҳақида сўз юритаркан, кўз олдимизда халқ озодлиги учун курашнинг матонатли жангчилари У. Ҳолмуродов, С. Шамсуддинов, А. Пискунов, А. Еременко, П. Шиковский, З. Кузнецоваларнинг ёрқин образи кўз олдимизда гавдаланарди. Улар оз эмасди. Улар яшашлари ҳам мумкин эди. Лекин улар қорақалпоқларнинг, ўз ота-оналарининг асрий қолоқлигига, қашшоқлигига қарши курашган эдилар. Ўша курашда халқ учун жон бердилар. Уларнинг қутлуғ қони қорақалпоқлар ҳужрасига бахт-саодат нурларини сочди.

Қорақалпоқ комсомоли 40 ёшда. Бу йиллар мобайнида комсомол йигит ва қизлар республикани таниб бўлмас даражада ўзгартириб юбордилар. Қорақалпоғистонга бир келинг-а, ҳар бир бригадада, ҳар бир завод ёки фабрикада ёшлар ғайрати, ёшлар жасоратини кўрасиз.

Бундан 30 йил муқаддам қишлоқларга 600 ёш ўқитувчи жўнатилган эди. Ҳозир бирорта қурилиш ёки саноат корхонаси йўқки, ёшлар иштирок этмаса. Ёшлар Чоржўй—Қўнғирот темир йўли қурилишига биринчи бўлиб жўнадилар. Бу умумхалқ қурилишида 5500 қорақалпоқ йигит ва қизлари ишлади.

Қорақалпоқ комсомоли Улуғ Ватан уруши йилларида ҳам жасорат кўрсатди. Автоном республика фарзандларидан 9 кишига, шу жумладан 5 комсомол аъзосига Совет Иттифоқи Қаҳрамони унвони берилди. 15 мингдан кўпроқ ватанпарвар жангчилар қаҳрамонликлари учун Ватан ордени ва медалларини олдилар.

Йўқ, барибир қорақалпоқ комсомоли тинч меҳнатни яхши кўради. Ҳатто чўллар ҳам уларнинг тафтини қайтара олмайди. Ўтмишда гиёҳ кўкармай ётган Устюрт водийси ҳозир қурилишларга тўла. Ахир Бухоро—Урал газопроводи шу ердан ўтган-да. Тахиатош гидроузелини ким қуряпти, дейсиз. Уни ҳам қорақалпоқ комсомоли қуряпти. Ахир бу станциянинг қуввати қорақалпоқ диёрини батамом ўзгартириб юборади, уни оппоқ тоғ чўққилари билан беллашадиган «оқ олтин» далаларига кўмади, тоқзорлар, боғлар либосига ўрайди.

Автоном республикада пахта асосий бойлик ҳисобланади. Уни ҳам комсомоллар яратяпти, десак лоф бўлмайди. С. Нурмаханова, А. Ортиқбоева, А. Нуруллаева, У. Жалолова сингари машҳур пахта усталарини автоном республиканинг чинакам хирмон яратувчилари, деса бўлади. Улар ва улар каби олов қалблар қанчадан-қанча «комсомоллар гектари»да «оқ олтин» ундиришяпти.

Қорақалпоқ ерларида нималар битмайди, дейсиз. Яқинда республика далаларида шоли етиштирила бошлади. Ёшлар ўлкани мамлакатимизнинг йирик шоличилик базасига айлантириш учун курашмоқдалар.

Қорақалпоғистонда ҳозир ҳар тўрт кишидан бири ўқияпти. Ҳар ўн минг аҳолига нисбатан студентлар сони жиҳатидан Қорақалпоғистон Франция ва Италияни ҳам орқада қолдириб кетди. Автоном республикада уч фан доктори ва 58 фан кандидати ишлаяпти.

Ёшлар республика саноатини, айниқса балиқ консерваси тайёрлаш, пахтани қайта ишлаш, ёғ-совун, тикувчилик, узумчилик саноатларини кенг тараққий эттириш учун курашмоқдалар. Келажакда қорақалпоқлар диёри мамлакатнинг йирик индустрлашган марказларидан бири бўлиб қолади. Ёшларнинг шижоаткорона меҳнати бунинг гаровидир.

Дама **МАМБЕТОВА** — ВЛКСМ XV съездининг делегати, Чимбойдаги қишлоқ хўжалик илмий-текшириш институтининг лаборанти.

Курбонбой **АМИНОВ** — Тўрткўл районидаги «Коммунизм» колхозининг илғор пахтакори.

Урғу балиқчилари посёлкаси.

Н. КОРНИЛОВ чизган расмлар.

ҚАРШИ РАЙОНИДА

ЖОНКУЯР

Собиқ чорвадор Ғанибой ота Бегматовни Қарши районида ҳамма яхши билади. У қўли бўшади дегунча «Нишон» наслчилик заводи идораси ёнидаги гулзорчани меҳр билан парвариш қилади. Оловдек ҳароратли чўл ўртасидаги гулзорча доимо сўзанадек товланиб, ям-яшил бўлиб, кишига хушбўй ҳид уфуради. Гулзор теварагидан ўтган ҳар бир киши моҳир гулчи Ғанибой отанинг жонкуярлигига таҳсин ўқийди.

20 СОАТДА БИР ТЕПЛОВОЗ

Қарши паровоз депосида ремонт цехининг коллективи қўшни эксплуатация цехининг коллективи билан доимо ҳамкорликда иш олиб бораётир. Жонкуярлар ҳафтанинг қисқа иш куни — шанба кунида зарурат туфайли 20 соатда 1 та «ТЭ-1» маркали тепловозни тўла ремонтдан чиқариб, маневрга туширдилар.

МОҲИР СОТУВЧИ

Қарши шаҳрининг кичкина хиёбончаси ўртасидаги 3-«Союзпечать» киоскаси ёнида харидорларнинг охири сира адо бўлмайди. Моҳир сотувчи Муаззамхон Усмонова савдо қилувчиларга доимо яхши муомалада. У ойлик планларини 120-130 процент бажариб, доимо бошқа сотувчиларга ўрнак бўлаётир. Муаззамхон ишлаётган киоска савдосидан давлат банкига ҳар ойда 400 сўм ўрнига 500 сўмдан ортиқ пул тушаётир.

П. ХИДИРОВ.

Халқаро ҳаёт

КУБА КАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ СЪЕЗДИ ОЧИЛДИ

ГАВАНА, 26 август. (ТАСС). Кеча кечқурун Гаванадаги меҳнаткашлар саройининг катта мажлислар залида Куба меҳнаткашлари бирлашмасининг XII съезди очилди. Мамлакатдаги турли касаба союзларидан келган тўрт мингга яқин делегат ва меҳмонлар XII съезд миллий ташкилот комиссиясининг раиси, Куба Компартияси Марказий Комитетининг аъзоси Мигель Мартиннинг докладини тингладилар. Докладда Куба касаба союз ҳаракатини қайтадан ташкил этиш соҳасида кейинги ойларда қилинган ишларга якун ясалди, бу ҳаракатнинг келгусида асосий вазифалари белгиланди, Куба ишчилар синфи Вьетнам халқининг Америка агрессорларига қарши олиб бораётган ҳаққоний курашини қўллаб - қувватлаётганлиги таъкидланди.

СОВЕТ—ТУРКИЯ ИҚТИСОДИЙ МУЗОКАРАЛАРИ

АНҚАРА, 26 август. ТАСС мухбири **В. Попов** хабар беради. Бу ерда Совет—Туркия савдо-иқтисодий музокаралари бошланди. Туркия ҳукуматининг таклифига биноан, СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев бошчилигида Туркияга келган Совет делегациясини 24 августда Туркия савдо министри вазифасини ижро этувчи давлат министри Жиҳод Билгихон қабул қилди. Суҳбат давомида СССР билан Туркия ўртасидаги савдо муносабатларини янада ривожлантириш имкониятлари ҳамда йўллари, шунингдек савдо-сотиққа тааллуқли ҳозирги масалалар кенг муҳокама қилинди.

СССР ташқи савдо министри Н. С. Патоличев 25 августда СССРнинг Туркиядаги элчиси А. А. Смирнов, Совет делегациясининг аъзолари билан биргаликда Туркия саноат министри Мехмет Тургут ва ташқи савдо министри Чаглиянгил ҳузурида бўлди.

Жиҳод Билгихон 24 август кечқурун Н. С. Патоличев шарафига зиёфат берди. Зиёфатда ҳар иккала министр Совет — Туркия савдо-иқтисодий алоқаларининг кенгайтирилиши ҳар иккала мамлакат ўртасида яхши қўшничилик муносабатларини ривожлантиришга ёрдам беради, деб ишонч билдирдилар.

ҚАРДОШЛИК АЛОҚАЛАРИ МУСТАҲКАМЛАНМОҚДА

ПАРИЖ, 26 август. (ТАСС). Франция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг таклифига биноан, Канада Компартиясининг делегацияси шу йил 17 августдан 25 августгача Францияда бўлди. Делегация Франция Компартиясининг фаолиятини ўрганди. Делегация аъзолари Вальдек Роше, Жорж Марше билан ва Франция Компартиясининг бошқа раҳбарлари ҳамда таниқли ходимлари билан учрашдилар.

Канада ва Франция Компартияларининг вакиллари, деб ёзади «Юманите» газетаси бугунги сонида, «бу визит ҳар иккала партия ўртасида мавжуд бўлган самимий қардошлик алоқаларини мустаҳкамлашга ёрдам беради, деб ишонч билдирдилар. Американинг Вьетнамдаги агрессиясига қарши бутун ер юзидаги тинчлик ва тараққиётнинг бошқа кучлари билан биргаликда кураш олиб бораётган Канада Коммунистик партияси ва Франция Коммунистик партияси ўзларининг бирдамлик алоқалари империализмга қарши, миллий озодлик, тинчлик, демократия ва социализм учун курашда халқаро коммунистик ҳаракатнинг жуда зарур бўлиб қолган бирлигига қўшилган ҳисса деб ҳисоблайдилар».

Канада Компартиясининг делегацияси кеча ватанига жўнаб кетди.

ГДР тинчлик кенгашининг мурожаати

БЕРЛИН, 26 август. (ТАСС). Урушга қарши кураш куни Германия Демократик Республикасида 1 сентябрда нишонланади. Шу кун яқинлашиб қолганлиги муносабати билан Германия Демократик Республикаси тинчлик кенгашининг президиуми Ғарбий Германия аҳолисига қарата мурожаат эълон қилди. Мурожаат немис халқининг миллий манфаатларига жавоб берадиган сиёсат ўтказилишига муваффақ бўлишга чақиради, АҚШнинг Вьетнамдаги разил урушига Ғарбий Германия ҳукуматининг ҳар қандай шаклда кўрсатаётган ёрдамига қарши чиқишга даъват этади.

Германия Федератив Республикаси, дейилади мурожаатда, иккинчи жаҳон урушининг натижаларини тан олиши, территория талабларидан ва атом қуролига эга бўлиш ҳақидаги даъволаридан воз кечиши керак, ҳар иккала Герман давлати ўртасидаги муносабатларни нормаллаштириш керак.

ФУТБОЛ

«ПОЛИТОТДЕЛ» НИНГ ПАРВОЗИ

«Политотдел» командаси бу йил футбол мавсумидаги ўз ўйинлари билан ишқибозларни беҳад хурсанд этаяпти.

Биринчи даврани муваффақиятли якунлаган команда иккинчи давра матчларидан бир нечасини рақиблар майдонида ўтказди. Икки учрашувда Барнаул шаҳрининг «Темп» ва Свердловскнинг «Уралмаш» командаларига ютқазиб қўйди. Колхоз футболчилари бирмунча танаффусдан сўнг яна ўз майдонларида ўйин бошладилар. Ўтган якшанба куни улар турнир жадвалида олдинги ўринлардан бирини эгаллаб турган Хабаровскнинг армия спорт клуби футболчиларини ўз майдонларида қабул қилиб 3:0 ҳисобида ғолиб чиққан эдилар.

Ўтган куни колхоз стадионида майдон эгалари Пермь шаҳрининг «Звезда» командасини қабул қилди. Қизғин спорт кураши остида ўтган бу учрашувда ҳам «Политотдел» командасининг ҳужумчилари меҳмонлар дарвозасига жавобсиз икки гўл киритиб, қимматли икки очкони қўлга киритдилар.

Шундай қилиб колхоз футболчилари 23 ўйиндан 32 очко тўплаб, ўз группалари турнир жадвалида мавқеини янада мустаҳкамлаб олдилар. Тўплар нисбати ҳам ёмон эмас. «Политотдел» ҳужумчилари рақиб командалар дарвозасига 27 тўп урган бўлса, ўз дарвозаларидан 17 тўп ўтказиб юборганлар, холос.

СЬЕРРА-ДЕ-ЛАС-МИНАСДАГИ ГУЛХАНЛАР

Биз Гватемалага «Пан-Америкэн» компанияси самолётида келдик. Биз билан бирга Қўшма Штатлар ҳарбий ҳаво кучларининг офицерлари ҳам учиб келишди. Анча ўтгандан кейин биз уларнинг Гватемала армиясига техника ёрдами кўрсатишлари кераклигини билдик.

Ярим тунда биз мамлакат пойтахти бўйлаб айланишга қарор қилдик. Солдатлар бошқарган юк автомобиллари, енгил машиналар — биринчи кўзга ташланган нарсалар шулар бўлди. Гоҳ-гоҳда тун оғушида уйларнинг эшикларига қўндоқларнинг урилиши эшитилиб турарди: полиция Гватемала аҳолиси учун одат тусига кириб қолган тунги ишини — тинтувни ўтказарди.

Эртасига биз кишилар билан суҳбатлашдик. Шофёрлар, хизматчилар, боринги, кўчада ким учраса шулар билан суҳбатлашдик. Ҳаммаси бир оғиздан Гватемалада ҳар қандай эркинликни бўғаётган ҳукмрон режим узоқ турмаслиги тўғрисида гапирарди. Гватемалаликлардан бири бу мамлакат тўғрисида репортаж ёзмоқчи бўлганимизни билиб, лимонад ичишга таклиф қилди. Биз унга Гватемала билан яхшироқ танишмоқчи эканлигимизни, Сьерра-де-лас-Минасда бўлиб, партизанларнинг ҳаракатларини ўз кўзимиз билан кўрмоқчи эканимизни тушунтирдик. (Унинг ўғли студент бўлиб, яқинда турмага қамалиб чиққан экан).

«Журналистларга ёрдам бериш бизнинг бурчимиз, улар Гватемала тўғрисида ҳақиқатни ҳикоя қилиб беришади», — студентнинг отаси ҳикоя қиларди. Студент эса шуни қўшиб қўйди: «Бу ердагиларнинг деярли ҳаммаси студентлар — шаҳар партизан отрядларининг аъзолари. Эртага сизларни тоққа олиб боришадиган кишилар билан учрашишни хоҳлайсизларми?».

Биз бу таклифни хурсанд бўлиб кутиб олдик.

... Исёнчи қуролли кучлар раҳбарлигининг аъзоси Ласеро бизга охирги кўрсатмаларини берарди: «Сиз Рио-Ондога борадиган автобусга ўтиринг. Шу автобусда Анило ҳам сизлар билан бирга боради. У сизларни «Эдгар Ибарра» партизан отрядигача кузатиб қўяди»...

Автобус шоссе бўйлаб учиб еларди. Кўз олдимиздан тоғлар, пастаккина қишлоқлар ўтиб борарди. Ҳамма ерда қашшоқлик.

Олдимизда Сьерра-де-лас-Минас кўринди. У «Эдгар Ибарра» партизан отряди ҳаракат қилаётган район. Бир неча соат юргандан кейин Данило ўрнидан туриб автобусдан тушишга ҳозирланди. Кўп ўтмай биз ҳам тушдик.

Паст-баландликларнинг охири йўқ эди. Йўловчининг изидан зўрға улгурардик. Эль Мотагуа дарёси қирғоқларига етгунча бир неча соат юрдик.

«Эдгар Ибарра» партизан отряди бундан қарийб уч йил муқаддам Сьерра-де-лас-Минасда ташкил этилган. 1963 йил 29 октябрда ҳукумат қўшинларининг собиқ офицери Луис Турсиос Лим раҳбарлигида деҳқонлар, ўқитувчилар, студентлар ва ишчилардан бир қанча киши тоққа чиқиб кетдилар ва қуролли қўзғолон бошладилар. Кейинчалик отрядга янги жангчилар қўшилди. Ҳозир Сакапа департаменти шимолида бутун бир партизанлар фронти ҳаракат қилмоқда.

Деҳқонлар — Гватемала революциясининг асосий кучидир. Улар отряднинг негизини ташкил этади. Ҳозир 9 отряддан иборат партизанлар фронтига бирлашган қўмондонлик раҳбарлик қилмоқда.

Кўпгина партизанлар — «Эдгар Ибарра» отрядининг ветеранлари ҳозир бутун мамлакат бўйлаб қаршилик кўрсатиш ўчоқларини вужудга келтирмоқдалар. Масалан, яқинда шимолда «Бьен Бьен Фу» партизанлар ҳаракати вужудга келди. Кетсаль департаментида ҳам партизанлар отряди ташкил этилди.

— Қандай зоналарни партизанлар контроллик қилишади? — биз отряд командиридан сўрадик.

— Биз ҳаракат қилаётган асосий район — Сакапа департаменти. Агар сўз тоғ районлари тўғрисида кетаётган бўлса, биз бутун Сьерра-де-лас-Минаснинг ҳаммасига, яъни Сакапа, Исабаль ва Прогресо департаментлари территориясига контроллик қиламиз. Бу район Атлантик шоссе — мамлакатнинг энг муҳим транспорт артериясига олиб чиқадиган йўл бўйида 114 километрга чўзилиб кетган.

— Партизанлар қандай яшаяптилар ва қандай сиёсий ишлар олиб боряптилар?

— Партизанлар ҳаракати ҳам ҳарбий, ҳам сиёсий характердаги ишларни бажармоқда. Биз доимий кўчиб туриш тактикасини қўлламоқдамиз. Бу қўрқувдан эмас. Биз ўз зонамизга контролликни сусайтирмаслик учун жойимизни доимо ўзгартириб туришимиз керак.

— Халқ оммаси сизларга қандай муносабатда бўлмоқда?

— Партизанлар ҳаракатини кучайтиришда халқнинг кенг қувватлаши асосий омиллардан биридир. Партизанлар ҳаракати ва халқ оммаси — бу бир-биридан ажралмас бир бутун нарса. Шунинг учун ҳам биз ўз ғалабамизга ишонамиз. «Эдгар Ибарра» отряди Гватемала халқи номидан кураш олиб бормоқда.

— Жангчиларни отрядга қабул қилишда уларнинг қайси синфга мансублиги бирор роль ўйнайдими?

Революция — танланганларнинг иши эмас. У ҳамманинг иши. Партизан отряди ташкил этилган биринчи группа ишончли кишилардан иборат эди. Агар танлашда қатъий талаблар қўйилмаганда тасодифий, авантюрага мойил кишилар кириб қолган бўлиши мумкин эди. Ҳозир отрядга янги келган кишилар махсус машқ ва ҳарбий тайёргарликдан ўтказилмоқда.

Марио ОМИНГЕС,

Мексика журналисти.

(«За рубежом»дан).

РЕКЛАМА ВА ЭЪЛОНЛАР

РАДИО
БУГУН

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

7.40 — Ота-оналар учун. 8.25 — Байрамингиз муборак, азиз шахтёрлар (концерт). 9.30 — Ялла концерти. 10.30 — Ўзбек халқ куйлари. 11.10 — Шахтёрлар куни (эшиттириш ва концерт). 12.15 — Эрталабки салом (Москва). 13.00 — Концерт (чорвадорлар учун). 13.30 — Концерт 15.20 — Ҳамза номли театр «Имон» спектаклининг монтажи. 18.00 — «Ёшлик» радиостанцияси. 18.40 — Шахтёрлар кунига бағишланган радиокомпозиция (қоз.). 19.20 — Концерт (шахтёрлар учун). 20.00 — Кулги кечаси. 21.15 — Концерт. 22.00 — Дунё харитаси олдида. 22.10 — Рақсга таклиф 23.10 — Эстрада концерти (шахтёрлар талабига мувофиқ).

ТЕЛЕВИДЕНИЕ
БУГУН

ШАХТЕРЛАР КУНИ

БИРИНЧИ ПРОГРАММА

Ўзбек тилида: 12.00 — **Хайр, боғчажон** (кичкинтойлар учун). 12.30 — **Китоб — дўстимиз** (мактаб ўқувчилари учун).

13.00 — дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

Тошкент кўрсатади

Ўзбек тилида: 17.00 — **Мультфильм** (болалар учун). 17.25 — **Дўстлар кучоғида** (мактаб ўқувчилари учун). 17.45 — **Телевизион янгиликлар.** 18.00 — **Ўтмиш сири** (ҳужжатли фильм).

Рус тилида: 18.20 — **Телевизион янгиликлар,** 18.35 — **Филиппинки** (фильм-концерт).

19.00 — **Эртанги кун программаси.**

Ўзбек тилида: 19.05 — **Байрамингиз муборак, азиз шахтёрлар!** 20.10 — **Телевизион новеллалар,** 20.50 — **Эстрада концерти.**

22.00 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ИККИНЧИ ПРОГРАММА

17.30 дан — **Москва кўрсатади** (тажриба тариқасида).

ТЕАТР

МУҚИМИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 28/VIII да **Тошболта ошиқ,** 29/VIII да **Катта концерт.**

ҲАМЗА НОМЛИ ЛЕНИН ОРДЕНЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА

қирқ еттинчи

театр мавсумининг ОЧИЛИШИ

2/IX да — **Парвона.**
3/IX да — **Парвона.**
4/IX да — **Ой тутилган тунда.**
6/IX да — **Ўғирланган умр.**
7/IX да — **Қотил.**
8/IX да — **Гамлет.**
9/IX да — **Парвона.**
10/IX да — **Сарвқомат дилбарим.**
11/IX да — **Мирзо Улуғбек.**

Спектакллар кеч соат 8 да бошланади.

Коллектив бўлиб кўриш учун заявкалар қабул қилинади.

ТОШКЕНТ ХАЛҚ ХЎЖАЛИГИ ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларда ишлаш учун

КОНКУРС

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Совет ҳуқуқи кафедрасининг профессори;

доцентлар ёки старший ўқитувчилар ёки ассистентлар: КПСС тарихи (рус тилида), фалсафа илмий коммунизм асослари, ҳисоблаш машиналари, улардан фойдаланиш ва программалаштириш асослари (2 ўрин), бухгалтерия учёти, хўжалик фаолияти анализи, халқ хўжалигини планлаштириш, қишлоқ хўжалик экономикаси, рус тили, иқтисодий география, статистика (2 ўрин) ихтисосларига.

Конкурс муддати—12/IX гача.

Ариза билан тегишли ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар, Олмазор кўчаси, 183-уй, телефон 4-26-14, 4-25-14.

ТОШКЕНТ ТЎҚИМАЧИЛИК ИНСТИТУТИ

вакант вазифаларда ишлаш учун

конкурс

ЭЪЛОН ҚИЛАДИ

Кафедра доцентлари: тўқимачилик машиналарини лойиҳалаш ва ремонт қилиш, электротехника ва электр ускунаси кафедраларига;

кафедра ассистентлари: сиёсий иқтисод ва илмий коммунизм, чизма геометрия ва машинасозлик чизмачилиги, ишлаб чиқариш процессларини автоматлаштириш, ипак технологияси, пахта ва химиявий толаларни йигириш кафедраларига.

Конкурс муддати—12/IX гача.

Ҳужжатларни тақдим қилиш учун адрес: Тошкент шаҳар-100, 2-Виборг кўчаси, 5-уй.

ОБУНАЧИЛАР ДИҚҚАТИГА!

1 сентябрдан

ЧЕТ ЭЛ, МАРКАЗИЙ, РЕСПУБЛИКА, ОБЛАСТЬ, РАЙОН

ГАЗЕТА ва журналларига

1967 ЙИЛ УЧУН

ОБУНА ҚИЛИШ БОШЛАНАДИ.

Обуна «Союзпечать» бўлимлари ва агентликларида, алоқа узеллари ва бўлимларида, шунингдек иш ва ўқиш жойидаги жамоатчи обуна тарқатувчилар томонидан қабул қилинади.

Ўзбекистон ССР Алоқа министрлигининг «Союзпечать» бошқармаси.

ТОШКЕНТ МАРКАЗИЙ «ПАХТАКОР» СТАДИОНИДА

29, 30 август кеч соат 7 да Совет Иттифоқи биринчилиги учун:

«Пахтакор» (Тошкент) — «Арарат» (Ереван) командалари ўртасида

ФУТБОЛ

29/VIII да дублёр составлар, 30/VIII да асосий составлар ўйнайди.

ИШГА ТАКЛИФ

ТОШКЕНТ УЧЕТ-КРЕДИТ ТЕХНИКУМИГА

икки комендант

КЕРАК

Квартира билан таъминланадилар.

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Далазор кўчаси, 28-уй, телефон В-3-318-69.

Олмалиқ шаҳридаги

1-«СТРОЙМЕХАНИЗАЦИЯ» ТРЕСТИГА

ишлаб чиқариш-техника бўлимининг бошлиғи, бош механик бўлими бошлиғининг ўринбосари, техника хавфсизлиги бўйича старший инженер

КЕРАК

Квартира билан 6 ой ичида таъминланади.

Мурожаат учун адрес: Олмалиқ шаҳар, Энгельс кўчаси, 40-уй.

Х. С. Сулаймонова номли

ТОШКЕНТ СУД ЭКСПЕРТИЗАСИ ИЛМИЙ ТЕКШИРИШ ИНСТИТУТИГА

автомобилист-инженерлар, физик-химик, эксперт-бухгалтерлар, қурувчи-инженерлар, математик-статистик

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Чилонзор кўчаси, 29-уй. Телефон 7-23-55.

Олмалиқ шаҳридаги

81-АВТОБАЗАГА

сваркачилар, токарлар, фрезерчилар, ЗИЛ-585 ва МАЗ автомашиналарига шофёрлар

КЕРАК

Меҳнат ҳақи ишбай асосида тўланади.

Ётоқхонадан жой берилади (кейин квартира бериш шарти билан).

Мурожаат учун адрес: Олмалиқ шаҳар, Энгельс кўчаси, телефон 26-72.

Ўзбекистон ССР Маҳаллий саноат министрлигининг

МАХСУС БАДИИЙ-КОНСТРУКТОРЛИК БЮРОСИГА

архитекторлар, механик-инженерлар, конструктор-рассомлар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Самарқанд дарвоза кўчаси, 13-уй. Телефон 4-19-75.

«СРЕДАЗНИПРОЦВЕТМЕТ» ИНСТИТУТИГА

инженерлар: рангли металл металлурглари, бойитувчилар, иситиш ва вентиляция, иссиқлик тармоқлари ва газ таъминоти бўйича, механиклар, геодезист-техниклар, топограф-техниклар, геологлар ва гидрогеологлар, автойўлчилар, қурувчилар, кон электромеханиклари,

инженерлар ва техниклар: сантехникачилар, электриклар, алоқачилар,

планировкачи-архитекторлар, кон инженерлари, сметачилар, русча машинисткалар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Шота Руставели кўчаси, 45-уй. Телефон 5-14-88.

ТОШКЕНТ ЛАК-БЎЁҚ ЗАВОДИГА

токарлар, газосваркачилар, фрезерчилар, шофёрлар, кассир, юкчилар, омборчилар, ёрдамчи ишчилар

КЕРАК

Мурожаат учун адрес: Тошкент шаҳар, Огородная кўчаси, 9-уй, кадрлар бўлими (4, 5-троллейбус, 21-автобус боради).

Редактор ўринбосари Ҳ. НУРУЛЛАЕВ.

Бизнинг адрес ва телефонлар СОВЕТ ЎЗБЕКИСТОНИ

ТОШКЕНТ. «ПРАВДА ВОСТОКА» КЎЧАСИ № 26. Редактор — В36545. Редактор ўринбосарлари — В37914. В39323. Масъул секретарь — В34455. Масъул секретарь ўринбосарлари — В37263. Партия турмуши — В33469. В37221. Марксизм-ленинизм назариясини пропаганда қилиш, халқаро ҳаёт — В31216. Коммунистик тарбия — В31455. Саноат, капитал қурилиш ва транспорт — В34780. Совет қурилиши — В33258. Қишлоқ хўжалиги — В.37604. Адабиёт ва санъат — В32036. Фан, мактаб ва олий ўқув юртлари — В34451. Маҳаллий ахборот — В32347. Оммавий ишлар ва хатлар — В39005. В33553. Иллюстрация — В34524. Стенографистка — В37343. Корректура — В37162. Эълонлар — В38142. Коммутатор — В30249. В30250. В30251. О30252. В30253. В30254. В30255. В30256. В30257. В30258.

№ 196. ИНДЕКС 64543. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети Бирлашган нашриётининг босмахонаси. Тошкент шаҳри. Р. 06708